13
20. OKTOBER 2023
ÅRGANG 123

TRO & MISSION

TEMA:
KUNSTIG INTELLIGENS
> SIDE 24

ALBERTES KØRESTOL BLEV ET SAMLINGSPUNKT FOR VENNERNE

> SIDE 10

GUD FLYTTEDE OS FRA AABENRAA TIL RØNNE
> SIDE 6

TANZANIER BLIVER NY DIREKTØR FOR SOMA BIBLIA
> SIDE 20

LMU'ERE UDDELTE MAD TIL HJEMLØSE I AARHUS
> SIDE 22

Køb årets juleblad for børn
- og del det ud til alle de børn, du kender!

"Gumles jul med bedstefar" har fokus på Jesus, som julens indhold, og er et hyggeligt og sjovt blad for de 4-10-årige og deres familier. Bladet har en andagt, en opgave og en konkurrence til hver dag fra 1.-24. december.

Køb en stak og del ud på din vej, til dine børns venner eller til dine børnebørn.

Kun 20 kr.
FRI FRAGT
www.shop.LMBU.dk

LM KIDS

EN GOD START PÅ DET DER SKAL HOLDE HELE LIVET

godtbegyndt

»Godt begyndt« er primært et kursus for jer, der har været gift mellem 2 og 7 år

På kurset vil I få forskellige værktøjer, som kan være med til at give jeres ægteskab den bedste start – og hjælpe jer til at komme godt videre, når den første forelskelse har lagt sig.

KØBENHAVN: Opstart den 6. januar

familiearbejde.dk/**godt-begyndt**

---

ny leder søges
til værestedet *Det Gode Håb* i Horsens

Vi leder efter dig som:

- er personlig kristen og ønsker at vise omsorg for mennesker og dele Guds ord med dem
- kan lede samværene i værestedet for brugere og frivillige
- kan vise initiativ til aktiviteter og være opsøgende ift. nye brugere

Om stillingen:
18½ timer om ugen. Ansøgningsfrist 20. nov. Løn og ansættelsesforhold aftales nærmere. Ansættelse snarest muligt. Ansøgning sendes til Agnes Rahbek, ac.rahbek@gmail.com

Yderligere oplysninger kontakt:
Leder Lise Palmelund - tlf 6165 9068
Formand Agnes Rahbek - tlf 2986 7416

Det Gode Håb er et diakonalt og evangeliserende arbejde, som har kontakt til 30 brugere. En flok engagerede frivillige er tilknyttet arbejdet.

Det Gode Håb
detgodehaab.dk

NOVEMBER 18

MISSION AFRIKA GENBRUG SØGER

FRIVILLIGHEDS- OG KOMMUNIKATIONSKONSULENT

Tænker du i bæredygtighed, og vil du være med til at påvirke, hvor genbrugssektoren skal hen i fremtiden?

Som frivilligheds- og kommunikationskonsulent i Mission Afrika Genbrug bliver du af et team bestående af 6 medarbejdere og en leder, og du bliver involveret i mange af teamets opgaver.

Dine opgaver og ansvarsområder

- Udvikle indsatser der får nye frivillige med ombord.
- Fremme de frivilliges trivsel i Mission Afrika Genbrug.
- Bidrage til Mission Afrika Genbrugs kommunikation.

Vores ønsker til dig

- Du har erfaring med ledelse af frivillige.
- Du går forrest i forhold til at skabe et godt miljø i butikkerne.
- Det er naturligt for dig at være bindeled mellem butikker og hovedkontor.
- Du deler vores værdigrundlag og har kendskab til det danske kirkeliv.

Tiltrædelse: 1/12 2023 eller efter aftale. **Arbejdssted:** Udekørende fra hjemmekontor og får bil stillet til rådighed. Derudover møder på hovedkontoret: Viaduktvej 5, 8260 Viby.
Ansøgningsfrist: d. 18. november.
Se mere på **Missionafrika.dk/frivillighed**

MISSION AFRIKA Genbrug

INDHOLD

6 Når Gud flytter dig, sørger han også for dig

10 PORTRÆT
Jeg tror, Gud bruger mit handicap til noget godt

18 **LM RUNDT**
> Første fysiske Landsmøde i otte år
> Tanzanier overtager posten som direktør for Soma Biblia
> LMU'ere uddelte mad til hjemløse

24 **TEMA: KUNSTIG INTELLIGENS**
> Kunstig intelligens kan inspirere prædikanten
> Svag teologi kan gemme sig bag et par klik
> En prædiken er ikke bare en talestrøm

30 **TRO I FAMILIEN**
> Underfuld rådgiver
> Guds svar vender tingene på hovedet

32 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

36 Israel er ikke glemt af Gud

37 ANMELDELSE
Jesus i øjenhøjde

38 Kristne bør engagere sig i den teknologiske udvikling

43 Jeg ser frem til at møde mange unge på Mission23

MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN
ANSV. REDAKTØR
MHT@DLM.DK

ABORT – UDEN SKAM?

Da Enhedslisten anbefalede at hæve grænsen for den frie abort til uge 22, sagde partiets ligestillingsordfører, at abortspørgsmålet ikke skal handle om etik og moral, men at det udelukkende bør være et sundhedsfagligt spørgsmål, om man skal have en abort eller ej. Ellers vil abort blive forbundet med skam, påpegede hun.

Det er farligt at have den her samtale, sagde en anden aborttilhænger på landsdækkende tv. At påpege, at fostret har fingernegle og øjenbryn, kan få kvinden til at føle skam, pointerede hun. Kommentaren kom på baggrund af, at en jordemoder havde forklaret, hvordan en senabort foregår.

Den pågældende jordemoder havde selvsagt ikke en etisk eller moralsk tilgang til sin beskrivelse af en abort – men derimod en medicinsk, sundhedsfaglig tilgang.

SKAM ER UUNDGÅELIG

Stillet op over for hinanden viser de to eksempler, at etik og moral ikke kan pilles ud af spørgsmålet om abort. For selv en nøgtern beskrivelse, en rent sundhedsfaglig tilgang, som ikke umiddelbart er etisk, kan få den enkelte til at føle skam.

Men hvis skam for alt i verden må undgås, må danskerne ikke vide, hvad abort er.

Så må kvinden – og manden – som ønsker en abort, ikke vide, at det ikke er unormalt, at et senaborteret foster efter fødslen bevæger sig, at et aborteret barn, som efter fødslen udviser livstegn, får sit eget cpr-nummer, og at forældrene dermed bliver ansvarlige for, at den lille bliver begravet.

ETIK ER OGSÅ ERFARING

Spørgsmålet om abort – både den tidligere og den sene – kan aldrig blive støvsuget for etik og moral, menneskesyn eller hensynet til de svageste, så længe vi tør se realiteterne i øjnene. Når vi tør få øje på mennesket i maven.

Den jødiske filosof Emmanuel Levinas er berømt for at påpege, at buddet om, at du ikke må slå ihjel, forkyndes for os i mødet med den andens ansigt. Ifølge ham er etik og moral ikke tør teori, men noget, vi erfarer, når vi vover at få øje på den konkrete anden.

Det er ansigtet, som på én gang bønfalder og befaler: Du må ikke slå ihjel. "Ansigtet er det, du ikke kan slå ihjel," siger Levinas.

Det er i erfaringen af den anden, den andens sårbarhed og skrøbelighed, at jeg opdager den andens gudgivne menneskelighed. Og når jeg har udnyttet den andens svaghed og derefter oplever skammen, opdager jeg min egen.

FOTO: PRIVAT

KFS-SEKRETÆR ER ENDELIG I GRØNLAND

Den nye studentersekretær David Rejkjær Knudsen ankom til Nuuk søndag den 8. oktober.

Allerede dagen efter var han med til sit første KFS-møde, hvor de var otte samlede. David skulle have været rejst allerede i august, men på grund af sygdom blev hans afrejse udskudt.

GUMLES JUL MED BEDSTEFAR ER KLAR TIL SALG

Årets juleblad for børn kan nu købes på LMBU's webshop på lmbu.dk.

Det koster 20 kroner og henvender sig til de fire-tiårige og deres familier og indeholder en andagt, en opgave og en konkurrence, hver dag fra 1.-24. december.

Køb en stak til uddeling for eksempel på vejen, til dine børns venner eller i børneklubben.

FOTO: BATTAMBANG GIRL DORMITORY

LM'S KOLLEGIUM FEJREDE DE NYUDDANNEDE

På pigekollegiet i Battambang har de afholdt dimissionsfest. Seks af de unge kvinder, der bor på kollegiet, er blevet færdiguddannet, og det blev fejret med sang, leg og god mad.

Festlighederne i det fri blev imidlertid afbrudt af uvejr, men så rykkede festen bare indenfor, hvor de fortsatte med dans.

Unge kvinder fra landområder har ikke mange muligheder for at bo sikkert i studiebyerne. LM's pigekollegium har siden 2021 været en sikker base for kvindelige studerende i studiebyen med omkring 250.000 indbyggere.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

KONFIRMANDWEEKENDLEJR 35 UNGE FRA 20 LM-MENIGHEDER I HELE LANDET VAR SAMLET PÅ HEMMET STRAND-LEJREN SIDSTE WEEKEND. LEJRENS TEMA VAR LM'S KERNEVÆRDIER.

FOTO: BENT HOUMAA JØRGENSEN

SOMA BIBLIA FÅR **NY BUTIK** I DAR ES SALAAM

Søndag den 1. oktober kunne LM's litteraturmission i Tanzania, Soma Biblia, åbne endnu en bogbutik i millionbyen Dar es Salaam. Åbningstalen blev holdt af biskop i den lutherske kirke, Alex Malasusa, som også klippede snoren over.

Den nye butik ligger lige ved Dar es Salaams centrale busterminal, hvor langdistancebusser fra hele landet ender, og folk skifter til de mindre busser, der kører ind til byen. Der er et kolossalt mylder af mennesker i dette område, fortæller afgående direktør Bent Houmaa Jørgensen, og det er derfor en rigtig god placering for en butik nummer to i en by med omkring seks millioner indbyggere.

Soma Biblia har nu syv butikker og mobile bogsalg rundt i Tanzania.

»

Husk at bede for Israels folk, især familierne til de mange dræbte, sårede og kidnappede. Bed også for de uskyldige palæstinensere, der også lider i disse dage.

OLE ANDERSEN, PÅ ORDET OG ISRAELS HJEMMESIDE

3
MÅNEDER

8,7
MILLIONER

DIN STØTTE ER AFGØRENDE

I årets sidste tre måneder skal LM have 8,7 millioner kroner for at nå årets gavebudget.

"Vi har brug for at komme godt i mål med årets gavebudget, så vi med frimodighed kan fortsætte den internationale missionsindsats i 2024," siger resursechef Johnny Lindgreen.

"Evangeliet om Jesus skal nemlig ud – hånd i hånd med vigtige diakonale indsatser i vores arbejdslande."

FOTO: SARA HANSEN

71 SØNDERJYSKE LMU'ERE TIL HYGGE OG LOVSANG PÅ CAMPINGPLADS

En flok unge fra sønderjyske LMU-grupper var sammen en solrig fredag i september på Gammelbro camping ved Årøsund.

Her nød de fællesskabet, den skønne natur og stedets mange faciliteter med svømmehal, minigolf med mere og sluttede med lovsang i samlingssalen.

"Der var så mange ting, der bekræftede os i, at det var rigtigt, at vi skulle herover," siger Hanne og Hans Ulrik Munk om flyttet til Bornholm.

NÅR GUD FLYTTER DIG, SØRGER HAN OGSÅ FOR DIG

DER VAR LANGE OVERVEJELSER OG SØVNLØSE NÆTTER, INDEN HANNE OG HANS ULRIK MUNK EFTER 33 ÅR I SØNDERJYLLAND **RYKKEDE TIL BORNHOLM.**

TEKST ANDERS SOLGAARD **FOTO** ANDERS SOLGAARD, PRIVAT

Egentlig havde de det godt. Hanne og Hans Ulrik Munk havde boet 33 år i Aabenraa. De var glade for at komme i LM Aabenraa og Sønderjyllands Frimenighed. De havde job, opgaver i menigheden og gode venner omkring sig. De trivedes på deres arbejde.

”Alligevel havde vi i to år begge haft en uro i kroppen. Som om noget skulle ske. Men vi vidste ikke, hvad det var,” fortæller Hanne Munk.

”En dag begyndte vi at tale om det, og vi havde det på samme måde. Så begyndte vi at bede, tænke og spørge Gud og hinanden om, hvad det var. Men vi havde ikke svaret.”

DØRENE TIL UDLANDET LUKKEDE SIG

Ægteparret troede på et tidspunkt, at de skulle til udlandet, men dørene blev lukket, så de overvejelser blev ikke til mere, og de var stadig i Aabenraa.

”Uroen var ikke væk, og vi stod med en forstærket følelse af, at Gud ville noget. Men vi vidste stadig ikke hvad, så vi fortsatte vores liv,” husker Hans Ulrik.

En dag så Hanne, at den kristne friskole Peterskolen i Rønne på Bornholm søgte ny skoleleder. Hun viste det til Hans Ulrik, der havde været skoleleder i Sønderjylland nogle år, men han slog det hen.

”Men tanken slap mig ikke, og bønnen blev intensiveret. På et tidspunkt tog vi over og besøgte skolen. Og så faldt det egentlig bare i hak. Det var dét, vi skulle. I vores overvejelser vendte vi ofte tilbage til et vers fra Salme 143, hvor salmisten beder: 'Vis mig den vej, jeg skal gå.'

Det var centralt i vores bøn, for det var ikke nogen nem beslutning. Der var søvnløse nætter, men da vi tog beslutningen, var det godt.”

GUD SØRGEDE FOR OS

Selvom det virkede rigtigt, var der stadig mange ting at få styr på. Mange at sige farvel til og mange ting at ordne til en flytning til den anden ende af landet.

”Vi har hvilet i, at når Gud planter dig et sted, så sørger han også for dig. Det erfarede vi tydeligt,” fortæller Hanne.

HANNE MUNK
- 58 år
- Revisor hos Bornholms Revision

HANS ULRIK MUNK
- 57 år
- Skoleleder på Peterskolen, en kristen friskole i Rønne

- Hanne og Hans Ulrik har været gift siden 1986
- Har en voksen søn, der bor i Aarhus
- Bor i Rønne, men har tidligere boet 33 år i Aabenraa
- Aktive i LM-Kirken Vestbornholm i Rønne

”Da vi for anden gang rejste til Bornholm, indlogerede vi os på et hotel i Rønne. Naboen var et revisionsfirma, så jeg slog lige op på deres hjemmeside. De søgte en revisor. Jeg er uddannet revisor og søgte jobbet, som jeg fik. Vi fik solgt vores hus i Aabenraa hurtigt og købt et nyt i Rønne. Der var så mange ting, der bekræftede os i, at det var rigtigt, at vi skulle herover,” fortæller hun.

VI HAR DA ALTID STOLE MED TIL LEJRSTÆVNE

Hanne og Hans Ulrik havde nået at fejre sølvbryllup med Aabenraa LM, og selvom det er den samme frelser, der forkyndes i Østersøen, så kan indpakningen være noget anderledes.

”Der er traditioner alle steder. I Aabenraa tænkte vi ikke på, hvorfor det var sådan, vi gjorde – men nu oplever vi så nye traditioner og måder at gøre tingene på,” fortæller Hans Ulrik, der er blevet formand i LM-Kirken Vestbornholm, der både rummer søndagsgudstjenester og hverdagsmøder.

”Enten hører vi det mere, fordi vi er nye, eller også er der bare lidt flere 'det plejer vi', end vi er vant til. Der kan godt være lidt indforståethed, og der er det virkelig vigtigt at få at vide, hvad der skal ske – for som ny er der ikke noget plejer,” fortæller Hans Ulrik, mens Hanne giver et konkret eksempel:

<

Parret oplever, at de er faldet rigtig godt til i LM på Bornholm.

»

Nu er vi her, og vi tror, Gud har en plan med det. Og lægger han nye planer, følger vi efter.

”En gang om året inviterer LM Bornholm til lejrstævne. Der skal man have stole og borde med, men det stod ikke i invitationen. Så hvis der ikke var nogen, der havde fortalt os det første gang, havde vi stået til møde uden stole og borde – men så havde vi jo bare siddet i græsset,” siger hun storsmilende.

GUD KALDTE OS HERTIL

Parret understreger, at de er blevet taget rigtig godt imod. Bornholm er et af de steder i landet, hvor LM har oplevet stor tilbagegang, og øen er ramt af fraflytning. Så når nogen flytter den anden vej, bliver det bemærket. Og bornholmerne vidste godt, at der kom nye folk til øen, da Hanne og Hans Ulrik kom med færgen i februar 2019.

”LM’erne stod klar til at tømme flyttevognen, gav aftensmad, tilbød malerhjælp og alt muligt. Det har gjort det nemt at komme herover i alt det nye. Bornholmerne vil os det godt, og så siger vi lidt ekstra 'hvad', når vi ikke forstår dem. For at en flytning bliver god, er der brug for åbenhed og interesse fra begge sider. Hvis enten tilflyttere eller den nye menighed er tillukket, bliver det svært,” forklarer Hanne, der spørger løs, når øboerne undrer hende.

Efter fire år på øen er Hanne og Hans Ulrik ikke i tvivl om, at det er her – i LM på Bornholm – Gud vil have dem.

”Vi oplever, at der har været brug for os her, og at det var Guds tanke, at vi kunne bære med her. LM er og har altid været vores åndelige hjem, og vi kan ikke lade være med at engagere os. Det har også gjort det nemmere at blive integreret på øen og i fællesskabet,” fortæller Hans Ulrik, og opfordrer andre til at tale med Gud om, hvor de skal være.

”Jeg kan kun opmuntre til, at andre også overvejer, om de skal søge ud mod de mindre fællesskaber og hjælpe til der. Som vi siger til hinanden: nu er vi her, og vi tror, Gud har en plan med det. Og lægger han nye planer, følger vi efter.” ▪

Alberte har trods sit handicap lært sig selv at spille klaver, og for et par år siden fik hun mod til at dele nogle af sine egne sange.

JEG TROR, GUD **BRUGER MIT HANDICAP** TIL NOGET GODT

19-ÅRIGE ALBERTE LINDEGAARD ER FØDT MED EN SJÆLDEN SYGDOM, DER GØR DET SVÆRT AT BEVÆGE SIG. ALLIGEVEL ER HUN FULD AF TAKNEMMELIGHED OVER LIVET, OG SÅ SKRIVER HUN SANGE, SOM PÅ EN SÆRLIG MÅDE UDTRYKKER GUDS OMSORG MIDT I SMERTEN.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** LINE ØSTERBY, PRIVAT

Trods sine fysiske begrænsninger er Alberte glad for sit liv – for som hun siger med et smil: "Man lærer at leve med det."

Vi kan have mange tanker om, hvad det vil sige at have et godt liv. Men det kan godt være, Gud har en anden definition af det.

"I skal ikke regne med, at hun nogensinde kommer til at gå – og hun kommer muligvis heller ikke til at tale!"

Sådan lød de dystre udsigter fra lægerne til Alberte Lindegaards forældre for 19 år siden. Deres nyfødte datter var født med stramme ledbånd i arme og ben og ville være handicappet hele sit liv. I hvor stort omfang, kunne de ikke sige – men de frygtede det værste.

Albertes far gik i gang med at tegne et nyt hus til familien i Jelling med værelser til Alberte og hendes to brødre. Alberte fik det største, så der kunne være plads til en lift, der kunne løfte hende ud af sengen. Hele huset blev bygget uden dørtrin og med brede døre, så en kørestol kunne komme rundt overalt.

Da Alberte var to, slap hun gå-vognen og begyndte at tage sine første skridt på egen hånd.

"Mine forældre sad bare med åben mund," fortæller Alberte, for det betød, at hun ikke ville være bundet til en kørestol resten af sit liv.

"De bliver stadig helt berørt, når de fortæller om det."

Som alle andre børn kom hun i børnehave og gennemførte en almindelig skolegang på den lokale folkeskole. I 9. og 10. klasse gik hun på Efterskolen Solgården i Tarm, og i sommer blev hun student fra Det Kristne Gymnasium i Ringkøbing. Men hverdagen var præget af daglige øvelser for at holde hendes stramme led smidige.

HAR LÆRT AT LEVE MED SMERTERNE

I dag bor Alberte i en lejlighed i Vildbjerg sammen med Sofie, som hun gik på gymnasiet med. Sofie er også ansat til at hjælpe hende, når hun skal ud af sin seng om morgenen, og de hjælpes ad med de praktiske ting som madlavning og rengøring. Kørestolen bruges kun, når Alberte bliver træt, for med sygdommen følger også kroniske smerter.

"Det længste, jeg kan bøje min venstre arm, er sådan her, siger hun og viser, hvordan hun kun kan bøje den halvt, hvilket gør ting som at rede hår og trække en bluse over hovedet meget vanskeligt.

"Jeg kan bøje armen lidt mere, hvis jeg lægger vægt på med den anden hånd. Og jeg kan ikke vende mine håndflader opad."

Trods sine fysiske begrænsninger er hun glad for sit liv, for – som hun siger med et smil: "Jeg er jo født med det, og så lærer man at leve med

det. Jeg kommer fra et hjem, hvor vi bestemmer, hvor vi skal hen på ferie, og så finder vi ud af undervejs, hvordan vi gør det. Det er noget af den holdning, der gør, at jeg har lært at leve med det, der er svært."

Vi skal tale om hendes oplevelse af at være handicappet. I løbet af samtalen lægger hun ikke skjul på, at det ofte kan være svært at være så begrænset. Som barn sad hun ofte og længtes efter at løbe og lege sammen med de andre børn.

"Da jeg begyndte i skole, fik jeg benskinner på. Det var noget af det mest forfærdelige. Jeg gik med benvarmere året rundt for at skjule mine skinner. Og så var jeg det eneste barn på hele skolen, som fik lov at beholde skoene på indenfor. Det var så pinligt, syntes jeg."

KØRESTOLEN BLEV SAMLINGSPUNKT

Hendes to storebrødre var dog altid gode til at få hende med i legen, husker hun. Når de legede politi og røvere med naboens børn, fandt de på den regel, at politiet måtte køre på løbehjul, for så kunne Alberte også være med. Eller hun fik det højt betroede job at være fangevogter. Hun fortæller også, hvordan hendes kørestol man-

ALBERTE LINDEGAARD

- 19 år og bor i Vildbjerg
- Opvokset i Jelling med sin mor og far og sine to storebrødre, Jonatan og Nicolaj
- Gik på Efterskolen Solgården 2018-2020
- Gik på KG 2020-2023
- Har skrevet sine egne sange, hvoraf flere ligger på YouTube og Spotify

ALBERTE LIDER AF AMC

Den sygdom, Alberte lider af, hedder Arthrogryposis Multiplex Congenita – forkortet AMC.

Sygdommen skyldes en kromosomfejl i fosterets udvikling, som giver stivhed eller stærkt begrænset bevægelighed i arme og ben.

Der fødes seks-otte børn årligt med AMC i Danmark.

Kilde: Landsforeningen for AMC

FRA SANGEN *HEL IGEN* (2022)

Smerten fylder alt i mig,
den vil ikke gå sin vej,
jeg prøver at stå imod,
men jeg kan ikke vinde kampen uden dig.
Tag mig ind, Far, gør mig hel igen.

<

Alberte elsker at synge og har skrevet flere sange, som er udgivet på YouTube og Spotify. Her synger hun en af dem til gallafest på gymnasiet.

ge gange har været et naturligt samlingspunkt, når de var på tur med skolen.

”Jeg holdt alle madpakkerne, men det var en god ting, for så kom de andre fra klassen jo hen til mig. Alle vidste, hvor kørestolen var, så det var dér, vi mødtes.”

”Og så er jeg blevet velsignet med mange gode venner. For det er ikke altid sjovt at skulle vente på en elevator, når man sidder i kørestol. Så er det skønt at have nogen, der gider vente sammen med en og har lyst til at gøre det til noget hyggeligt. Det er jeg meget taknemmelig for.”

På en tur med Solgården til Rom oplevede hun, hvordan hele gruppen af venner i stedet for at gå op ad trappen til det eneste ledige bord på McDonalds, hvor hun ikke kunne komme med, tog deres mad med udenfor og satte sig ned på fortovet og spiste sammen med hende. Det gjorde stort indtryk på hende – og fik smilet frem hos mange forbipasserende på gaden, fortæller hun.

”Mine venner kørte mig også i kørestol hele vejen rundt om Den Spanske Trappe bare for at få mig med op,” siger hun og ler højt ved tanken om de mange brosten, de skulle køre hende hen over.

SVÆRT AT BEDE OM HJÆLP

På efterskolen fik hun en af volontørerne som personlig hjælper, og det var første gang, hun skulle lære at klare sig uden sin mors og fars hjælp.

”Derhjemme kunne min mor finde på at vifte min hårlok væk for mig, hvis den faldt ned i panden og generede mig. Det gjorde hun bare, uden jeg skulle spørge hende om det, for hun kunne se på mig, at det var træls. Da jeg kom på efterskole, skulle jeg pludselig til at bede om det. Jeg blev bevidst om, hvor meget jeg ikke kunne selv – og hvor svært, det var for mig at spørge om hjælp.”

Alberte har ofte været ked af sit handicap, men hun troede ikke, hun kunne tillade sig at være vred på Gud. En weekend, hun var hjemme fra efterskolen, talte hun med sin far om det.

»

Nogle gange bliver omstændighederne ikke ændret, men så må vi bede om, at vi må blive ændret, så vi kan klare omstændighederne.

”Han sagde, at han flere gange i bilen på vej til arbejde havde råbt og skældt ud på Gud. For han syntes ikke, det kunne passe, at jeg skulle blive ved med at have så ondt. Først blev jeg overrasket. For der står jo i Bibelen, at Gud har skabt mig, som jeg skal være. At jeg er dyrebar i hans øjne. Så måtte jeg vel heller ikke være vred på Gud over min situation? Men det var faktisk helt befriende at høre, at det er i orden at sige, at det hele en gang imellem er lidt træls.”

BAD GUD OM IKKE AT BLIVE HELBREDT

I Bibelen hører vi om blinde, der ser, og lamme, der kommer til at gå. Spørger man Alberte, om hun tror, Gud en dag kan helbrede hende, svarer hun uden at tøve:

”Ja – det er jeg ikke i tvivl om, han kan.”

Hun fortæller dog også, at hun som barn ofte bad til Gud om, at hun ikke måtte blive helbredt.

”Ikke fordi det er en god ting at være handicappet, men det var det, jeg kendte til og var tryg ved. Jeg var bange for, hvordan livet som rask ville være: at stå op af sengen helt alene og klare sig selv. Jeg var ikke vant til at være alene, og i mit naive barnehoved kunne jeg ikke forestille mig, at Gud også ville være med mig, hvis jeg ikke fejlede noget.”

”Men i løbet af tiden på efterskolen gik det op for mig, at hvis Gud er så stor en Gud, at han kan helbrede mig, ville han også kunne hjælpe mig med at leve et liv som rask.”

Siden da har hun bedt Gud om helbredelse.

SANGE OM GUDS NÆRVÆR

I gymnasiet kæmpede Alberte med mange lektier og kroniske smerter, der gjorde hende træt. I løbet af 1.g. røg hun ned med en depression,

Det gjorde stort indtryk på Alberte, hvor hjælpsomme hendes efterskolevenner var, når de var på tur.

Hellere gøre noget i troen på, at det er rigtigt, end lade frygten holde en tilbage fra at gøre noget, der kunne have været rigtigt.

som hun fik hjælp til at komme igennem. Hun blev nødt til at holde flere pauser i hverdagen, og den ekstra tid gav hende ro til bøn og til at skrive sange om smerten og om Guds nærvær.

Alberte elsker at synge og har trods sit handicap lært sig selv at spille klaver. Det var ikke noget, familien eller vennerne vidste noget om – heller ikke det med sangskrivningen. På efterskolen blev hun på et tidspunkt spurgt om at synge til noget lovsang, og for et par år siden fik hun mod til at dele nogle af de sange, hun havde skrevet. En af hendes storebrors venner, som har produceret adskillige kristne lovsange, tilbød, at de kunne indspille dem sammen.

Da hun var i tvivl, om hendes sange var gode nok til at blive delt med andre, fik hun det råd: ”Hellere gøre noget i troen på, at det er rigtigt, end at lade frygten holde en tilbage fra at gøre noget, der kunne have været rigtigt.” Det fik hende til at sige ja til at indspille.

”Det var virkelig fedt at være med til – men også enormt grænseoverskridende. Det åbnede for en verden, hvor alle pludselig kan google mit navn, og så ligger mine sange derude. Det var svært ikke at blive fanget i en følelse af at have for store tanker om sig selv.”

Samtidig er hun glad for de positive reaktioner, det har givet – især fra nogle af hendes folkeskolevenner, som ikke havde noget med tro at gøre, da

de gik i skole sammen, men som skrev, at de fik noget ud af at lytte til hendes sange. I sommer sang hun sine sange på bibelcamping forskellige steder og fortalte om at være ung, kristen og handicappet.

"Jeg tror, Gud vil bruge mit handicap til at vise, at han er med i noget, der virker som modgang. Vi kan have mange tanker om, hvad det vil sige at have et godt liv. Men det kan godt være, Gud har en anden definition af det. For jeg vil jo sige, at jeg har et godt liv og har fået nogle fede oplevelser, som jeg måske ikke ville have haft, hvis jeg ikke havde mit handicap."

DRØMME FOR FREMTIDEN

På det her tidspunkt kan man godt mærke på Alberte, at hun er ved at være træt efter et langt interview. Inden vi runder af, nævner hun, at hun er i gang med at søge arbejde som pædagogmedhjælper eller støttelærervikar på forskellige kristne friskoler i nærheden – noget, hun har arbejdet med før som afløser på den skole, hvor hendes mor er lærer. Som andre unge har hun naturligt nok også drømme for sin fremtid. Hun søger deltidsjob, for ifølge lovgivningen er hun ikke dårlig nok til at søge fleksjob, som hun selv udtrykker det: "Jeg er ikke syg nok til at være syg – men heller ikke rask nok til at være rask."

"Jeg vil bare gerne bruges af Gud. Om det er alene eller sammen med en mand en dag – det ved han bedst. Gud har ikke helbredt mig endnu, men jeg har stadig troen på, at han kan gøre det, og hvis han ikke gør, vil han også hjælpe mig gennem det," siger hun og uddyber det sådan her:

"Nogle gange har vi ikke brug for, at det er situationen, der bliver anderledes, men os, der bliver anderledes. Måske bliver omstændighederne ikke ændret, men så må vi bede om, at vi må blive ændret, så vi kan klare omstændighederne. Jeg beder til Gud om, at alt, hvad jeg gør, må pege hen på ham – lige fra at stå op om morgenen."

Hun drømmer om at udgive flere af sine sange. De er færdige og ligger klar til indspilning. Det er mere tiden og kræfterne, der mangler. For det kræver noget af en, der konstant er begrænset af smerter, at sætte en hel weekend af i lydstudiet. Men viljen og lysten er der, og hun er sikker på, at det nok skal blive til noget en dag – også selv om det må koste ekstra kræfter og energi. ■

^ Jeg kommer fra et hjem, hvor vi bestemmer, hvor vi skal hen på ferie, og så finder vi ud af undervejs, hvordan vi gør det. Det er den holdning, der gør, at jeg har lært at leve med det, der er svært, fortæller Alberte.

Første fysiske Landsmøde i otte år

VI HAR BRUG FOR ENDELIG AT MØDES OG MÆRKE HINANDEN, SIGER LM'S GENERALSEKRETÆR. HAN GLÆDER SIG TIL LM'S LANDSMØDE DEN 26.-28. APRIL 2024 I SKJERN.

TEKST KAJA LATUERBACH

Søren Skovgaard Sørensen glæder sig til at møde mange mennesker på LM's Landsmøde i 2024.

"Det er otte år siden, vi sidst har været sammen til et fysisk landsmøde, og vi har brug for at mødes, mærke hinanden og se forskellighederne tæt på. Det kan man ikke online," siger LM's generalsekretær.

"LM er et vennesamfund, der samles om noget. Vi forener os om en fælles sag – det ligger også i ordet forening."

TRE SAMLINGER AT VÆLGE IMELLEM FREDAG EFTERMIDDAG

Landsmødet finder sted den 26.-28. april 2024, og de datoer blev fastlagt, før regeringen afskaffede storebededag. Så dengang var det en forlænget weekend.

"Vi har imidlertid valgt at holde fast ved datoerne og så lave et lille civilt oprør," siger Rolf W. Jørgensen, der er projektansat som tovholder på Landsmødet.

"Fredag eftermiddag inviterer vi nemlig til en samling om og med bøn."

Derudover kan deltagerne vælge mellem to andre tilbud. Dels en samling med fokus på international mission med besøg af blandt andet to personer fra Tanzania, og dels inviterer LM's ledelse med ind i maskinrummet.

FÆLLESSAMLINGER OG SÆRLIGT PROGRAM FOR BØRN OG UNGE

Åbningsmødet på Landsmødet bliver først holdt fredag aften. Det er den ene af fem store fællessamlinger, hvor der bliver forkyndt ud fra temaet Fri.

Ved to af fællessamlingerne forkynder frimenighedspræst Andreas Ipsen og ph.d.-studerende Louise Høgild Pedersen i fællesskab. Andre forkyndere er frimenighedspræst Kasper Beck Drejer og landsprædikant Dan Hesselund.

Ud over fællessamlingerne er der tre blokke med i alt 20 forskellige seminarer. De er fordelt på fredag og lørdag,.

Landsmødet er ikke kun for voksne. Både LMU'erne og LM Kids og LM Between har deres eget program med mange festlige tilbud.

Ligesom tidligere holdes Landsmødet i Ringkøbing-Skjern Kulturcenter, og der bliver mulighed for overnatning både på camping og på LM's efterskoler i Tarm og Sædding. LMU'erne kan overnatte på Skjern Kristne Friskole. ■

I Esbjerg LM holder de glædesfest samme dag, som mange fejrer halloween. Flere forældre udtrykker glæde over, at der er et alternativ.

HALLOWEEN ER EN ANLEDNING TIL AT **FEJRE LIVET**

ESBJERG LM HOLDER GLÆDESFEST OG FEJRER GUDS SEJR OVER DØDEN MED MASSER AF SLIK OG HYGGE. **FESTEN ER ET ALTERNATIV TIL HALLOWEEN.**

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** FREEPIK

Den 31. oktober fejrer mange Halloween med uhyggelig udklædning og oppyntning. Men flere LM-kredse vil gerne tilbyde et alternativ til fejringen af mørket, døden og uhyggen. Derfor arrangerer de lysfest eller glædesfest, som hylder lyset, glæden og Guds sejr over døden den samme dag, som resten af landet fejret Halloween.

En af de kredse finder man i Esbjerg. Her står blandt andre Marchen Fredensborg for en glædesfest, som starter om eftermiddagen og varer frem til først på aftenen.

BØRNEMØDE OM GUDS SEJR OVER DØDEN

Siden 2019 har LM's missionshus i Esbjerg tilbudt et alternativ til halloween, hvor alle er velkommen.

"Og det er særligt forældre, som takker for det og sætter pris på alternativet," fortæller Marchen Fredensborg.

Dørene åbner klokken 14, hvor der selvfølgelig vil være en masse slik, men også mulighed for at fordybe sig i noget kreativt.

Senere på eftermiddagen er der børnemøde med temaet "Døden er besejret". Hvert år er der knyttet et særligt bibelvers til dagen, og i år det fra Johannes 11,25: "Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør."

Efter børnemødet vil der blive serveret aftensmad. Om aftenen er der møde for de voksne, og der plejer at være en del slikrester til de voksne også.

STOR OPBAKNING FRA FORÆLDRE

Halloween udspringer af en keltisk tradition, hvor man mener, at porten til dødsriget står åben natten mellem den 31. oktober og 1. november. Derfor må man skræmme de døde tilbage i dødsriget blandt andet med uhyggelig udklædning.

For cirka ti år siden begyndte danskerne at tage Halloween-traditionen til sig, og det irriterede Marchen Fredensborg:

Til en ledersamling for cirka fem år siden blev halloween-problematikken taget op, og siden har Machen Fredensborg været med til at arrangere glædesfesten. Hun oplever stor opbakning fra særligt forældrene.

På trods af corona er det femte år i træk, de kan holde glædesfest i Esbjerg – og man forventer, der vil komme mellem 30-60 mennesker forbi i løbet af dagen. ■

<

Den nye leder af Soma Biblia, 51-årige Phares Mathias Kakulina (th.), sammen med den afgående direktør, Bent Houmaa Jørgensen.

TANZANIER OVERTAGER POSTEN SOM **DIREKTØR FOR SOMA BIBLIA**

DET HAR HELE TIDEN VÆRET PLANEN, AT LM'S LITTERATURMISSION I TANZANIA EN DAG SKAL OVERDRAGES TIL LOKAL LEDELSE. FRA MIDT I NOVEMBER ER PHARES MATHIAS KAKULIMA NY DIREKTØR.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** SOMA BIBLIA, ARKIV

"Vi ser det som et bønnesvar, at Phares er kommet ind i vores forlagsteam med sin uddannelse, erfaring og store hjerte for at nå mennesker med evangeliet gennem forkyndelse og undervisning."

Sådan udtalte formand for Soma Biblias bestyrelse, missionskonsulent Ole Malmgaard, da Phares Mathias Kakulima for to år siden blev ansat som assisterende forlagsleder.

Nu er den 51-årige tanzanier blevet ansat som direktør for Soma Biblia Society, der rummer hele det samlede litteraturmissionsarbejde, herunder forlag og distribution.

ERFARING MED LEDELSE, FORKYNDELSE OG UNDERVISNING

Den nye leder af Soma Biblia er uddannet teolog med en ph.d. i menighedsledelse og har siden 2021 arbejdet sammen med den danske missionær og forlagsleder Philip Bach-Svendsen omkring udgivelsen af nye bøger.

Her har han stået for et bibelbrevskole-program og været med til at assistere tanzaniske forfattere, som ønsker at få deres bøger udgivet på Soma Biblias forlag.

Det seneste år har han med stort en-

gagement været tovholder for arbejdet med Al Massira i Tanzania, som arbejder for at formidle evangeliet til muslimer – en rolle, han ønsker at prioritere i sit nye job som direktør.

Desuden har han stor erfaring fra tidligere lederposter i den lutherske kirke fra Karagwe Stift i Nordvesttanzania, hvor han har virket som generalsekretær, vicebiskop og bibelskoleleder og således har et stort netværk i den lutherske kirke, som vil komme Soma Biblia til gode.

HELE TIDEN PLANEN, AT LEDELSEN EN DAG SKULLE OVERDRAGES

Soma Biblia blev oprettet som LM's litteraturmission i Tanzania, og siden fusionen med det norske Scripture Mission i 2015 har det været med norske og danske direktører.

Men det har hele tiden været planen, at den daglige ledelse af Soma Biblia en dag skulle overdrages til tanzanierne selv, fortæller Ole Malmgaard, som dog fortsætter som formand i bestyrelsen, der består af tanzaniere, nordmænd og danskere

"Siden opstarten har det ligget i strategien, at ledelsesposterne i Soma Biblia med tiden skulle nationaliseres. Økonomiposten blev det i 2013, stillingen som salgsleder i 2018, og nu bliver direktøren så også en tanzanier her i slutningen af 2023."

EN STOR FORDEL AT KUNNE REKRUTTERE INTERNT I ORGANISATIONEN

Da den nuværende direktør, Bent Houmaa Jørgensen, afslutter sin tjeneste efter fire år og rejser hjem til Danmark den 17. december, har bestyrelsen gjort et omfattende arbejde i både Tanzania, Norge og Danmark for at avertere efter og finde frem til egnede kandidater.

"I sensommeren stod det klart, at den bedst egnede kandidat stod tilbage, nemlig vores nuværende assisterende forlagsleder," fortæller Ole Malmgaard.

"Det er en stor fordel at kunne rekruttere internt i organisationen, da vi dermed får en direktør som kender Soma Biblia indefra og deler vores vision og mission om "Evangeliets ord til alle generationer i Tanzania". ■

LITTERATURMISSION I TANZANIA

1976: Norsk Luthersk Misjonssamband opretter Scripture Mission i Kenya.

1985: Arbejdet udvides til Tanzania, Arusha.

1985: De danske missionærer Fritz Larsen og Erik Nielsen starter litteraturmission i Sumbawanga.

1987: Erik Nielsen bliver ansat som LM's første ansatte missionær i litteraturarbejdet. Han fylder sin bil i Iringa med bibler og kristne bøger og kører til Dar es Salaam, Arusha og Moshi og sælger dem til lokale bogsælgere.

1992: LM opretter Soma Biblia med en bogbutik i Iringa og senere i Dar es Salaam og Mwanza. Fra hver bogbutik kører mobile bogsalg ud og forsyner lokale bogsælgere eller sælger direkte fra bilen.

2008: Soma Biblia begynder at udgive børnebladet *Twende*, som den dag i dag er det eneste kristne børneblad i Tanzania.

2015: Soma Biblia og Scripture Mission fusionerer til Soma Biblia Society med hovedkontor og distribution på Soma Biblias grund i Dar es Salaam og forlag på Scripture Missions grund i Arusha.

I dag er Soma Biblia en af de førende distributører af kristen litteratur i Tanzania med syv butikker rundt i landet. Sidste år solgte de for, hvad der svarer til cirka 18,5 millioner danske kroner.

LMU'ere uddelte mad til hjemløse i Aarhus

AARHUS LMU SATTE HANDLING BAG ORDENE MED EN UDADRETTET AFTEN I EN PARK I MIDTBYEN. HER UDDELTE DE HJEMMELAVET MAD OG KAFFE TIL BYENS SOCIALT UDSATTE OG HJEMLØSE.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** MIRIAM MUNCH-PEDERSEN

"Virkelig fedt at få lov til at give Guds kærlighed videre på så konkret en måde."

Sådan lød reaktionen fra en af de unge i Aarhus LMU, Frederik Østrem Fris, efter han torsdag den 21. september sammen med ti andre LMU'ere var ude i en af byens centrale parker og dele aftensmad ud til hjemløse.

"Vi har længe haft lyst til at komme ud og lave noget diakonalt og på den måde sætte handling bag det, vi tror på. Siden coronaen har vi ikke rigtig haft noget udadrettet. Men så var der flere, der sagde: 'Nu skal vi altså ud og lave noget diakonalt arbejde', så det gjorde vi."

STOR LADCYKEL MED KAFFE

Frederik var blevet bedt om at stå for planlægningen af et udadrettet arrangement, og det blev til et samarbejde med Blå Kors' sociale arbejde i byen: Det Blå Sted, som er et værested for socialt udsatte og hjemløse.

"Det var godt at samarbejde med dem, for hvis vi bare stillede os op i en park i Aarhus, ville vi ikke vide, hvor det var smart at stå, og om der overhovedet ville komme nogen for at få mad. Derfor var det helt vildt dejligt at have Bettina (medarbejder fra Det Blå Sted, *red.*) med, så hun kunne sprede budskabet blandt de hjemløse," fortæller han.

Fire LMU'ere lavede maden forinden og mødtes med de andre nede i Mølleparken – en centralt beliggende park, som i mange år har været et samlingssted for udsatte og hjemløse, men også bruges af unge studerende, der ligger og nyder solen. Her havde de opsat nogle borde, hvor de stod og hjalp hinanden med at dele mad og kaffe ud.

"Bettina kom med sin store ladcykel og havde en masse kaffe med og sagde til de hjemløse: 'Kom, nu spiser vi'. Det var rigtig godt."

30 PORTIONER MAD – OG EN EKSTRA "TO-GO"

Den torsdag aften, hvor LMU'erne var ude og dele mad ud, var der omkring 30 hjemløse rundt i parken – en stor gruppe af dem var grønlændere, fortæller Frederik.

"Det var ikke alle, der var lige snakkesalige, men de var meget glade for, at vi kom med mad. En af dem gik rundt og gav krammere til os, fordi han var så glad."

"Det var rørende at se, hvor glade de blev for, at nogen så dem og ville hjælpe dem. De kunne endda få en ekstra portion mad 'to-go', og det var stærkt at høre, at det gør så stor en forskel i deres liv at få noget ekstra mad, så de kan klare sig måneden ud, indtil de kan få nogle penge igen."

IKKE MEGET SNAK OM JESUS

Efter maduddelingen blev de unge og hyggede sig i parken og snakkede med hinanden om det, de havde oplevet.

"Det kan godt være, vi ikke fik fortalt de hjemløse en masse om Jesus, men vi oplevede ikke, at det ville give mening ind i deres situation. Det ville nok kræve, at vi først opbyggede en relation til dem," siger Frederik.

"Mange af dem var påvirkede af alkohol eller stofferw, så det ville slet ikke fungere. Men det var stærkt at høre om deres liv. Vi snakkede om det bagefter, og det blev også bare til stor taknemmelighed til Gud over det liv, vi har."

» Vi har længe haft lyst til at komme ud og lave noget diakonalt.

<

De unge fra LMU havde selv lavet maden, som de delte ud i Mølleparken i det indre Aarhus, hvor der ofte samles mange hjemløse.

Han fortæller, at der blandt LMU'erne er et stort ønske om at lave noget lignende igen – ikke nødvendigvis med hjemløse, men noget andet, der er er med til at omsætte den kristne tro til praktisk hjælp.

"Der er flere, der efterspørger, at vi sætter handling bag noget af det, vi tror på. Det er rigtig fint med bibeltimer, og mange er også glade for en helt almindelig LMU-aften med forkyndelse. Men det kan nemt blive en meget teoretisk tro, så det var virkelig fedt at komme ud på den her måde og dele ud af Guds kærlighed til andre." ▪

HJÆLP TIL HJEMLØSE

Det anslås, at der er lidt over 500 hjemløse i Aarhus.
Blå Kors driver *Det Blå Sted*, som er et værested for byens socialt udsatte.
Flere gange om ugen kører frivillige ud med mad til de hjemløse.
Læs mere om *Det Blå Sted* på blaakors.dk.

TEMA:
KUNSTIG INTELLIGENS

Kunstig intelligens har mange forbløffende evner, som fylder meget for tiden.

Som kristne må vi vide, hvad det handler om, og forsøge at forstå, men vi må også kende til de begrænsninger og farer, som den kunstige intelligens indebærer.

På de følgende temasider forsøger vi at belyse, hvordan kunstig intelligens og teologi kan spille sammen, og samtidig vise, at den kunstige intelligens' indtog også kræver øget opmærksomhed og kritisk sans.

KUNSTIG INTELLIGENS KAN **INSPIRERE PRÆDIKANTEN**

KRITISK SANS ER VIGTIG, UANSET HVOR INSPIRATIONEN KOMMER FRA.
GUDS ORD ER DOG STADIG MÅLESTOKKEN, MENER MICHAEL AGERBO MØRCH.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** FREEPIK

Brugen af kunstig intelligens er ikke en ny ting. Den anvendes allerede i mange sammenhænge – for eksempel har nyhedsmedier i over ti år brugt kunstig intelligens til at finde trends på nettet, skrive korte reportager og viderebringe sportsresultater.

Det fortæller Michael Agerbo Mørch. Han er underviser på Dansk Bibel-Institut og har fulgt med i udviklingen af kunstig intelligens over de senere år.

I november 2022 blev ChatGPT-3 så lanceret, og selvom det var kendt blandt mulige brugere, at den skulle komme, blev mange overrasket over, hvor god den er.

"ChatGPT er et stærkt redskab, der giver mere præcis information og skriver mere menneskeligt, end mange troede ville være muligt," siger Michael Agerbo Mørch.

"Det er et område i hastig udvikling, og der opstår hele tiden nye og uventede udfordringer og muligheder – og det, vi arbejder med i dag, kan være ændret allerede i morgen," siger han.

REDSKABET ER SÅ GODT, SOM MAN ER TIL AT BRUGE DET

Det kræver imidlertid øvelse at bruge ChatGPT og andre former for kunstig intelligens, slår Michael Agerbo Mørch fast.

"Man kan sige, at ChatGPT er så godt et redskab, som man selv er god til at bruge det," siger han.

"I hvert fald er det vigtigt at vide, at man ikke bare kan copy-paste dens svar og stole på, at det er sandheden, den har fundet frem til. I stedet må kildekritikken i fokus, og man må øve sig i at være opmærksom på, hvilke andre synspunkter der findes."

Han foreslår, at man bruger chatbottens svar som inspiration og for eksempel beder den komme med fem eller ti interessante punkter om det emne, man arbejder med og skal formidle noget om. Og derefter kan man stille uddybende spørgsmål for at få detaljer, man kan tilføje.

Michael Agerbo Mørch påpeger, at kunstig intelligens bliver bedre og mere præcis, jo bedre man selv bliver til at stille spørgsmål.

"Men man skal også huske, at den etik og holdning, man giver maskinen i form af data, den lærer ud fra, også er det, der kommer ud som dens svar. Det ligger i maskinens algoritmer," siger han og nævner eksempler som racisme og kønsulighed.

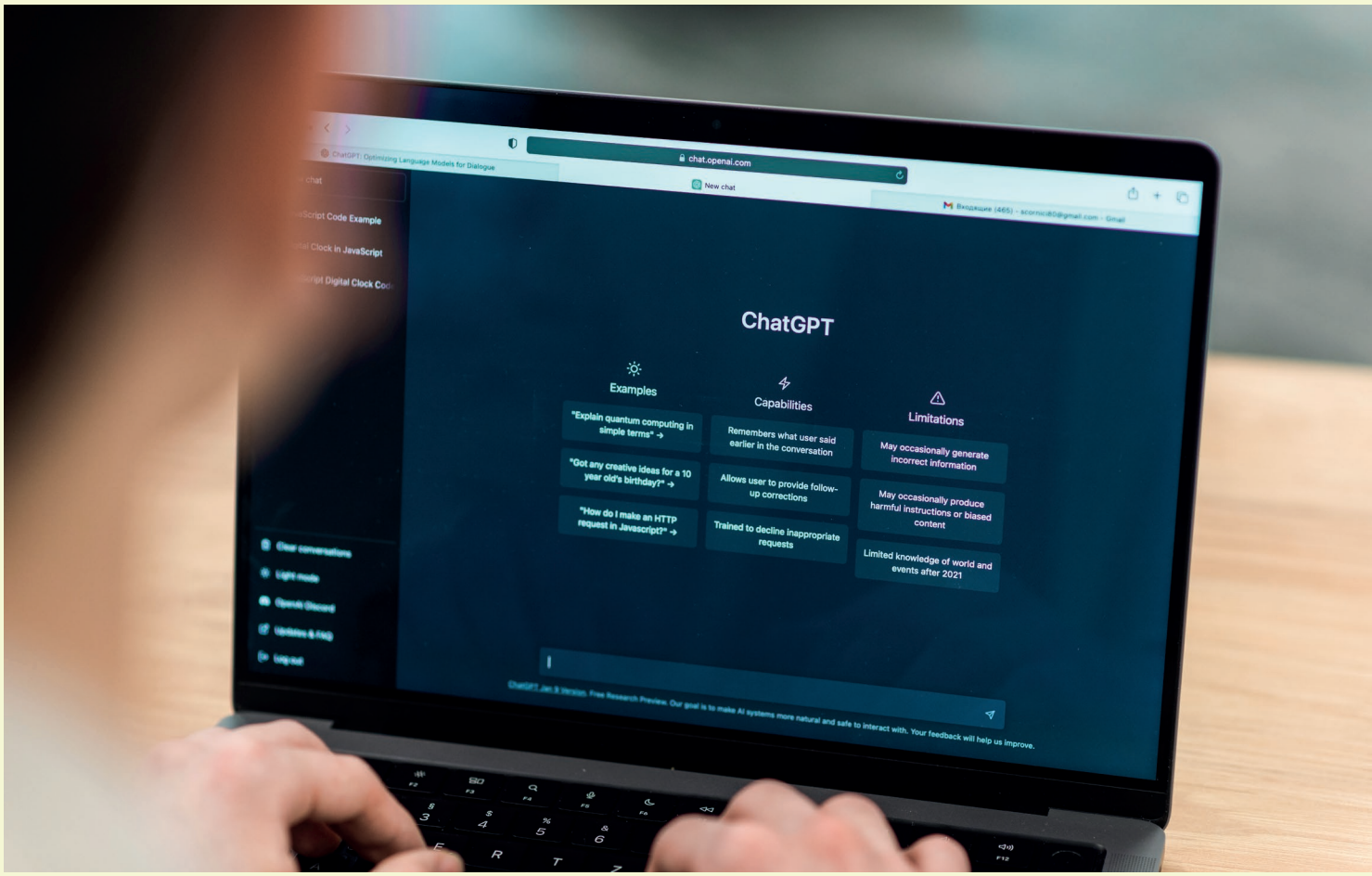

Michael Agerbo Mørch foreslår, at man beder chatbotten om fem eller ti interessante punkter om det emne, man arbejder med. Og derefter kan man stille uddybende spørgsmål for at få detaljer, man kan tilføje.

Nogle gange kan chatbotten dog godt afvise at ville svare. Det har han selv oplevet, da han spurgte den, om kristne er diskriminerende. Den begrundede det med, at den ikke ville være generaliserende.

FORHOLDET TIL GUD ER MERE END KORREKTE INFORMATIONER

Michael Agerbo Mørch er på ingen måde afvisende over for, at prædikanter kan bruge ChatGPT til at søge inspiration.

"Jeg vil bare minde om, at det ikke ændrer præmissen for tilhørerne, at en maskine har skrevet prædikenen. De skal stadig vurdere det, der bliver sagt, og holde det op mod Guds ord," siger han.

"Guds ord er nemlig den fælles målestok, og så betyder det ikke noget, hvor prædikanten har fået sin inspiration fra. Om det er fra en tyk bog, en gammel dame eller en maskine."

Forholdet til Gud er imidlertid mere end viden og korrekte informationer. Det er visdom og en relation, forklarer Michael Agerbo Mørch og tilføjer:

"Og den kan kunstig intelligens næppe hjælpe os med at udvikle og styrke." ▪

Den etik og holdning, man giver maskinen i form af data, den lærer ud fra, er også det, der kommer ud som dens svar.

Svag teologi kan gemme sig bag et par klik

MANGE KRISTNE LYTTER TIL FORKYNDELSE PÅ INTERNETTET. DER KAN MAN MØDE FORSKELLIGE TEOLOGISKE RETNINGER, OG **DET KALDER PÅ ØGET OPMÆRKSOMHED**, MENER LARS JENSEN, DER ER TEOLOG OG INFORMATIONSMEDARBEJDER HOS NOREA.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** ARKIV

Internettet er en smeltedigel, når det kommer til teologi og kristen undervisning, og man kan finde meget godt indhold der. Det er ikke nødvendigvis luthersk, men det har stadig en gedigen fundering i Guds ord.

Det var blandt andet gennem internethandelsvirksomheden Amazons algoritmer, som fungerer på nogenlunde samme måde som YouTubes, Lars Jensen fik kendskab til teologen Kevin DeYoung og hans forfatterskab.

"Han er tydeligt reformert, så han er nem at forholde sig til som lutheraner. Han beskæftiger sig med emner som homoseksualitet, tjenestedeling, bibelsyn og mission på en dybdegående og bibelsk måde," siger han.

Selvom man kan finde god inspiration og god bibelundervisning på for eksempel YouTube, gælder det dog om at være teologisk bevidst og kritisk.

"Hvis man for eksempel møder et synspunkt, man aldrig er stødt på før, skal man nok være ekstra kritisk. Og hvis man får klikket sig frem til en video med noget, som virker fornuftigt og godt rent teologisk, skal man sørge for at få forkynderen og kirken, forkynderen er en del af, lært rigtigt at ken-

Lars Jensen har fundet meget god kristen undervisning på internettet. Men han konstaterer også, at YouTube ofte foreslår ham indhold, der er yderligtgående og teologisk tvivlsomt.

de. Det kan dog være udfordrende, for det kan være vanskeligt at gå ordentligt i dybden med tingene på YouTube," påpeger Lars Jensen.

YDERLIGTGÅENDE ALGORITMER

Algoritmerne, som bestemmer, hvilket indhold man som bruger bliver eksponeret for, er lavet til at generere så mange klik, trafik og interaktioner som muligt og sørge for, at man bruger så meget tid på platformen som muligt. Derfor vil brugeren blive ledt mod det mest ekstreme indhold, for det er svært at lade være med at klikke på, påpeger Lars Jensen.

Han oplever selv, at selvom han er klikket ind på en video med lødigt og sundt teologisk indhold, indeholder barren med andre forslag ofte videoer med indhold, som er langt mere yderligtgående og teologisk tvivlsomt.

"Den brede vifte af teologisk indhold skaber derfor ikke nødvendigvis et godt teologisk udblik og et sundt indblik i andre holdninger end ens egne. Det vil i lige så høj grad også kunne ende i en endnu mere ensporet teologi for den enkelte," siger han.

For algoritmerne fører brugeren mod det samme indhold: det mest ekstreme indhold, det, som skaber mest trafik og flest interaktioner.

FOR HØJE FORVENTNINGER TIL DEN LOKALE FORKYNDELSE

At finde teologisk indhold og kristen inspiration på sin skærm kan også få betydning for menighedslivet og de forventninger, man kan have til den forkyndelse, man møder lokalt.

Den kan nemlig give urealistiske forventninger til den almindelige forkyndelse, mener Lars Jensen.

"Når vi er vant til at se kvalitetsfilm fra for eksempel Hollywood, virker det ikke lige så stimulerende at se lokalt producerede film med et lavere budget. På samme måde kan man få for høje forventninger til den mere gennemsnitlige forkyndelse i sin lokale LM-menighed, hvis man er vant til at se forkyndelse på nettet af enormt dygtige kristne formidlere," påpeger han.

Her har han reformerte forkyndere og præster som D.A. Carson, John Piper og Kevin DeYoung – og en luthersk som Jordan Cooper – i tankerne.

Tendensen er nok mere udtalt nu, da man har adgang til forkyndelse fra hele verden med et par klik på skærmen. Men uhensigtsmæssige forventninger eller krav til forkyndelse er ikke nødvendigvis et nyt fænomen, påpeger Lars Jensen.

"Førhen var der også nogen, som sværgede til enkelte LM-forkyndere og deres prædikenstil, som de så har hørt på deres kassettebånd." ■

YOUTUBES ALGORITME

YouTubes algoritme bruger maskinlæring til at foreslå videoer. Når man træner en maskinlæringsmodel, giver man den en masse input og rangerer derefter dens foreslåede output efter, hvor rigtige de er.

Med over en milliard brugere og milliarder timer af video har YouTubes algoritme meget træning i at finde de videoer, en given bruger helst vil se.

YouTubes algoritme er imidlertid blevet kritiseret for at være kodet til at føre brugeren mod ekstremt indhold.

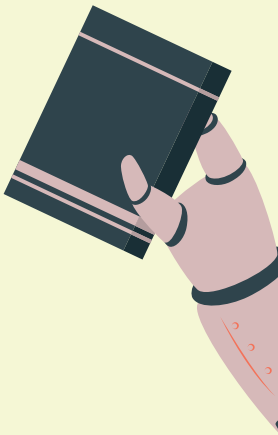

EN PRÆDIKEN ER IKKE BARE **EN TALESTRØM**

KAN EN MASKINE OVERTAGE PRÆSTENS PRÆDIKEN? DET SPØRGSMÅL STILLEDE SØREN KIERKEGAARD FOR OVER 100 ÅR SIDEN, DA HAN KRITISEREDE SAMTIDENS FORKYNDERE, SOM EFTER HANS MENING MANGLEDE ÅND OG EFTERFØLGELSE. TIDENS TANKER OM KUNSTIG INTELLIGENS GØR HANS OVERVEJELSER AKTUELLE.

TEKST DR.SCIENT. OG PROFESSOR PETER ØHRSTRØM **ILLUSTRATION** FREEPIK

Allerede Søren Kierkegaard muntrede sig med muligheden for en automatisk prædikant. Han skrev i 1851 følgende i sin notesbog (gengivet i let moderniseret form):

"Skønt jeg ellers er en hader af maskiner, så kunne jeg virkelig ønske, at man inventerede en sådan maskine, der kunne trækkes op til at holde disse henrivende og opløftende prædikener. Så kunne enhver menighed få en sådan maskine. Så undgik man i det mindste det forargelige, thi at en prædike-maskine ikke gør efter, hvad den selv siger, deri er intet forargeligt ..."

SPILLEDÅSE PÅ PRÆDIKESTOLEN

Kierkegaards anledning til at lege med tanken om en "prædike-maskine" var blandt andet hans forargelse over, at præsterne ikke handlede i overensstemmelse med deres egen forkyndelse. Men dette misforhold mellem ord og handling forsvinder som dug for solen, hvis man lader en maskine prædike, for den kan jo ikke være ansvarlig for noget som helst. Kierkegaard har sikkert haft en munter dag. I hvert fald skrev han (lidet respektfuldt over for datidens præster med flere.):

"[Det ville være] en art spilledåse, som blev sat op på prædikestolen, hvad i mine tanker en graver godt kunne betros [at gøre] ... og [man] kunne, for at der ikke skulle savnes gestikulationer, lade degnen ledsage foredraget med gestus og mellem hvert moment snyde sin næse og aftørre sveden, kort [sagt] bære sig ad, som han har set præsten bære sig ad; men skulle man finde det fornødent, at det var præster, [der skulle] sætte spilledåsen op og ... gestikulere, så har jeg slet ikke noget derimod."

Med vanlig spydighed og ironi legede Kierkegaard videre i sin notesbog med ideen om prædike-maskinerne:

"Det kunne være morsomt at høre en spilledåse sige: 'Om end alle faldt fra, så vil jeg dog forblive kristendommen tro, denne milde lære, der trøster og læger for alle sorger og giver glæderne deres rette smag. Det er min inderlige overbevisning og så videre ...' Og det var måske mere end morsomt, thi man bragtes måske på den måde til at være opmærksom på, hvad det dog egentlig er at prædike, ved at høre, at i den nu vedtagne betydning af at prædike kunne også en spilledåse prædike."

KRITIK AF SAMTIDENS PRÆSTER

Kierkegaards bemærkninger i notesbogen er i virkeligheden en voldsom kritik mod datidens præster, som efter hans opfattelse svigtede deres kald. For det første handlede de ikke efter den høje standard, som de forkyndte. For det andet forekom tidens prædikener ham at være overfladiske.

De prædikede efter hans mening som "spilledåser" og glemte, "hvad det dog egentlig er at prædike". På den måde understreger Kierkegaards muntre, men også alvorlige noter det vigtige ansvar for at overveje det, som dels den menneskelige prædikant og dels "spilledåsen" (og "ChatGPT") kan og bør.

Og dermed er vi ved det helt aktuelle spørgsmål om forskellen mellem menneske og maskine. Også her har Kierkegaard noget helt afgørende at

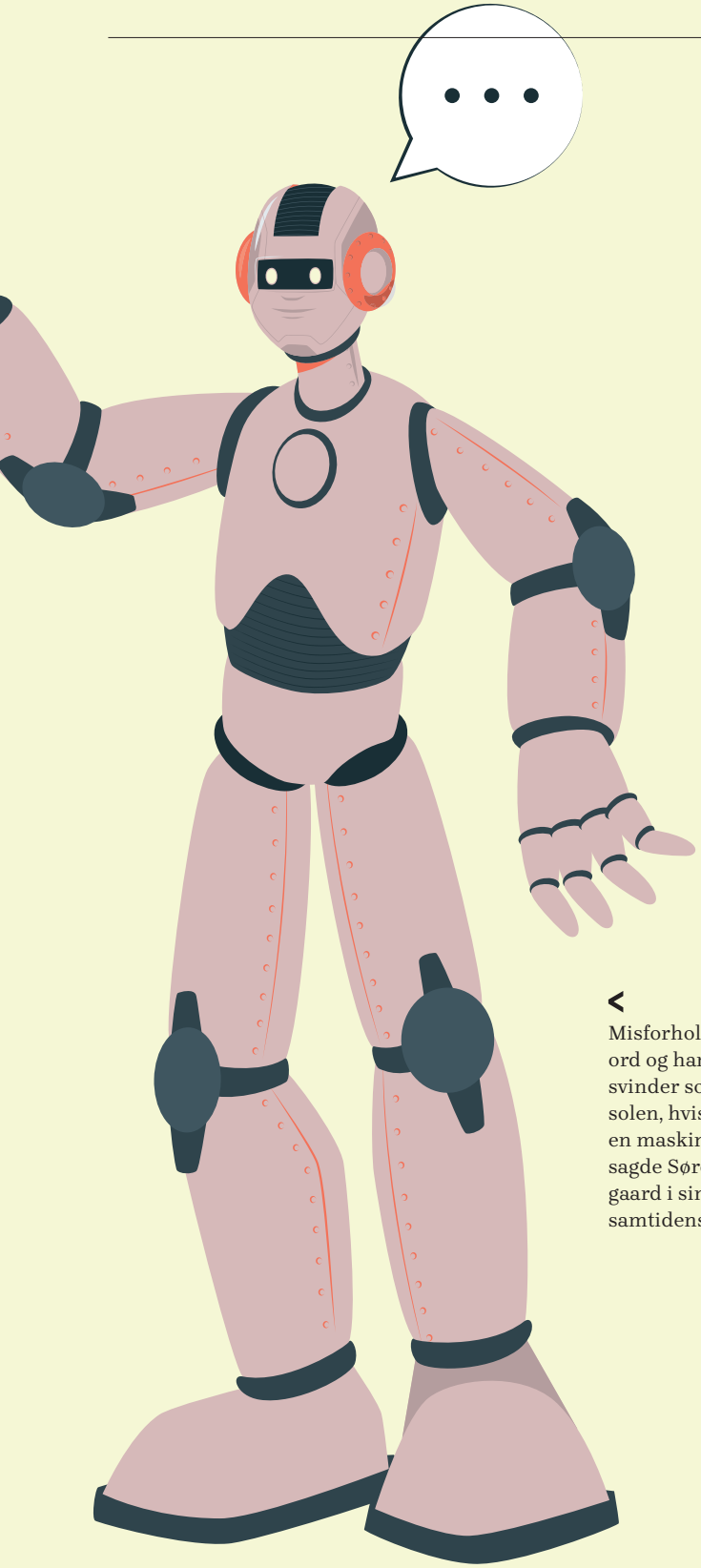

JUDITH AAGAARD
MEDEJER AF GAMMELBRO CAMPING
JUDITHKNUDSEN91@GMAIL.COM

BIBELEN ER **ENESTE ADGANG** TIL SANDHEDEN

Kunstig intelligens. For nogle vækker det begejstring og for andre frygt. Tænk, hvilke muligheder det giver, og hvad vi kan udrette. Kan vi mon bruge teknologien til at finde kure for uhelbredelige sygdomme? Eller får vi i vores iver lavet et dystopisk overvågningssamfund, hvor vores telefoner træffer alle valg for os?

Jeg tror ikke, der findes noget klart svar på, om kunstig intelligens er godt eller skidt, for som så meget andet afhænger det af, hvordan det bliver brugt.

Men der er grund til skepsis, hvis maskinerne bliver brugt på en måde, som får os til at glemme vores egen intelligens og ansvaret for de valg, vi træffer. Det kan nemlig ikke overlades til en maskine at vurdere, hvad der er sandt. Vi må ikke tro, at fordi maskiner er bedre til at regne end mennesker, er de også bedre til at tænke. De kan overskue større mængder data, men de kan ikke forholde sig til, om noget er sandt eller falsk. De har altid kun den viden, som mennesker giver dem. De vil være præget af vores tids tankegang, at der ikke findes en objektiv sandhed, og at det er vigtigere at spørge, hvordan vi føler det, end om det er sandt.

For at blive bevaret i tilliden til Gud og hans ord, er det vigtigt, at vi som kristne ikke tager denne tankegang til os. I stedet må vi holde fast i, at der er én sandhed og ét sted, hvor vi har adgang til den, nemlig i Bibelen.

Vi må bede med Jesus: ”Hellig os i sandheden; dit ord er sandhed” (Joh 17,17).

<

Misforholdet mellem ord og handling forsvinder som dug for solen, hvis man lader en maskine prædike, sagde Søren Kierkegaard i sin kritik af samtidens præster.

sige. Han fremhæver i *Begrebet Angest*, at ”Mennesket er en syntese af sjæl og legeme, der konstitueres og bæres af ånd”. Hvis mennesket blot er sjæl og legeme, men ikke bæres af ånd, bliver det ifølge Kierkegaard ”en talemaskine”, som kan fremsige alle de ”rigtige” ord, men alligevel mangler det vigtigste. ▪

+

Artiklen er et uddrag af en klumme, som har været bragt i *Nordjyske*. Læs hele klummen på kristen.dk/klummer/chatgpt

tro i familien

Læs siderne sammen i familien!

Underfuld rådgiver

FOTO: RAWPIXEL

"Nu er gode råd dyre!" Har I hørt nogen sige det? Det er noget, man kan sige, hvis man virkelig ikke ved, hvad man skal gøre.

Her i magasinet er der nogle sider, der handler om "kunstig intelligens". Det er ret vildt, for det er noget, som mennesker har bygget, som nærmest kan tænke selv og på ingen tid kan finde kloge svar på alle mulige forskellige spørgsmål.

Kunstig intelligens er næsten lige så klog som Gud! Den véd alting!

Næ hov. Stop lige: Den ved ikke, hvad kun Gud ved.

INGEN ER SOM GUD

I Bibelen kaldes Gud for "Underfuld rådgiver". Prøv lige at tygge lidt på det ord – "underfuld". Jeg ved ikke engang hvordan, jeg skal forklare, hvad det betyder. Men noget med at, det er simpelthen så godt, at man bare må undre sig.

Sådan en rådgiver er Gud. Han kender alle svarene, og han elsker os og ved, hvad vi behøver.

DET BEDSTE RÅD

Ja, Gud, hvor er du fantastisk. Du kender mig fuldstændig, du ved, om jeg sidder ned eller står op. Ja, du ved endda, hvor mange hår jeg har på hovedet – det er helt vildt. Du kender mine tanker og ved, hvad jeg kæmper med. Og jeg må tale med dig og spørge dig om alt.

Hver dag vil du at være hos mig og give mig gode råd.

Og du har givet mig det allerbedste råd: Tro på Jesus.

Da din søn døde på korset, blev vejen nemlig banet for fantastisk liv i evigheden sammen med dig.

Underfuld rådgiver – ja, jeg undrer mig – men tak, fordi det er sandt.

BLIV KLOGERE ...

Lyt til *Tro i familiens* podcast "Medier, teknologi og trosliv i familien" www.vejen.org/podcast

Eller læs *Den teknologibevidste familie* – en bog om, hvordan vi skaber en familie, hvor det er de kristne værdier, der sætter dagsordenen, og ikke skærmene. (Fås også som lydbog). Køb den på www.lohse.dk.

Jeg bekymrer mig tit om klimaet. Det gør mig bange at tænke på fremtiden. Hvad skal jeg gøre?

Ja, I mennesker har ikke passet godt på jorden. Kæmp for at gøre det bedre. Men du skal også vide, at jeg en dag vil skabe en ny jord, hvor alt er godt – for altid! Stol på mig, og vær ikke bekymret. Jeg har alt i min mægtige hånd – også din og verdens fremtid.

Du er ikke et nul! Du har kæmpestor værdi, for jeg har skabt dig, og jeg elsker dig højt! Så højt, at jeg offrede min søn for at frelse dig. Du er *så* værdifuld. Det gælder ligegyldigt hvad du selv og andre mener! Husk det!

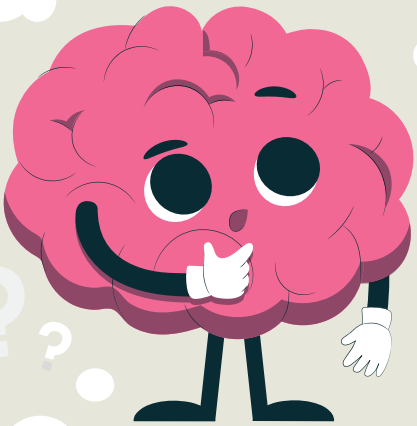

De andre i klassen kan ikke lide mig. De siger, jeg er et nul. Nogle gange tænker jeg, de har ret ...

Min lærer siger, jeg skal tage hensyn til de andre i klassen. Men jeg gider ikke vente på dem, der er langsomme. Hvorfor kan jeg ikke bare gøre, hvad *jeg* har lyst til?

Alle børn og voksne er vigtige, og de andre i klassen er lige så vigtige som dig. Jeg elsker dem, ligesom jeg elsker dig, og jeg vil, at du skal tænke på, hvad der er godt for de andre – ikke kun, hvad du har lyst til. På den måde bliver det godt for alle at være der – og det er sådan, jeg ønsker det.

Min onkel siger: "man kan, hvad man vil". Men jeg er ikke den bedste i klassen til fodbold, selvom jeg gerne vil være det. Og selvom jeg ville ønske, jeg aldrig havde ondt i maven, har jeg det tit.

Du kan ikke alt, men det skal du heller ikke kunne. For du er et menneske, ikke Gud. Jeg kan alt, for jeg er Gud. Fortæl mig om dine ønsker, og bed om min hjælp – jeg vil give dig det, som er bedst for dig, for jeg holder meget af dig!

GUDS SVAR VENDER TINGENE PÅ HOVEDET

Vi kan spørge os selv eller hinanden eller google eller spørge en chatbot om svar og råd. Nogle gange får vi et godt råd, og andre gange et dårligt råd, som i virkeligheden ikke hjælper os.

Der er nogle råd, som ingen menneskehjerner eller computere kan udtænke. Nogle spørgsmål kan vi kun få svar på hos Gud. Fordi Gud er så meget større, klogere og mere kærlig end os, er hans svar og råd ofte helt anderledes, end hvad vi havde tænkt på.

Kan I genkende nogle af den lille hjernes tanker? Har I nogle flere gode råd til den?

ISRAEL KALDER KIRKERS TVETYDIGE UDMELDING **UMORALSK**

DEN KATOLSKE OG ANDRE KIRKER HAR UDTRYKT DERES SYMPATI FOR OFRENE I FORBINDELSE MED ANGREBENE FRA HAMAS OG ISRAEL OG OPFORDRET TIL FRED. MEN ISRAEL FORDØMMER UDTALELSERNE, SOM **IKKE SKELNER KLART MELLEM HAMAS' OG ISRAELS HANDLINGER.**

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** WIKIMEDIA COMMONS

^ Bjergning af israeler, der ved en tidligere lejlighed er dræbt ved et raketangreb fra Hamas.

Terrororganisationen Hamas' angreb mod Israel den 7. oktober og de efterfølgende militære modsvar har fået den katolske kirke og ledere af andre kristne kirker i Jerusalem til at udtale sig om situationen og opfordrer til våbenstilstand. I en fælles udmelding appellerer de til fred og international intervention for at forhindre yderligere blodsudgydelser.

"Vores tro, baseret på Jesu Kristi lære, forpligter os til at opfordre parterne til at afstå fra al vold og alle militære handlinger, som måtte skade enten palæstinensere og israelere," udtaler de blandt andet.

Også paven selv og andre repræsentanter fra den katolske kirke har på baggrund af weekendens angreb opfordret til fred og udtrykt deres medfølelse med både israelere og palæstinensere.

Pave Frans bad dagen efter angrebet begge parter i konflikten om at stoppe deres angreb og om at forstå, at terrorisme og krig ikke er løsningen, men kun leder til død og uskyldige menneskers lidelse.

MAN BØR RESPEKTERE ISRAELS RET TIL AT FORSVARE SIG SELV

Men kirkernes forskellige udmeldinger har fået den israelske ambassade i Vatikanet til at kritisere kirkernes forskellige udmeldinger, fordi der ikke skelnes klart mellem aggressorerne og ofrene.

En talsmand fra ambassaden kritiserede den sproglige tvetydighed og advarerede imod enhver form for lighedstegn mellem Hamas' angreb og Israels selvforsvar. Derimod opfordrede han til at respektere Israels ret til at forsvare sig selv.

Han kalder lørdagens massakre for en katastrofe af bibelske dimensioner og fordømmer mordene på israelske familier og børn begået af Hamas.

"Under disse omstændigheder bør der tages afstand fra sproglig tvetydighed og formuleringer, som antyder en falsk lighed (mellem Hamas' og Israels handlinger)," lyder det blandt andet i udtalelsen.

"Israels reaktion på angrebet må ikke beskrives på andre måder end som retten til berettiget selvforsvar. At antyde paralleller, hvor der ingen er, er ikke diplomatisk pragmatisme, det er bare forkert." ▪

^
Katolikker udgør den største andel af de kristne på verdensplan, men er samtidig også en gruppe, som oplever lille vækst.

Flere kristne i verden end nogensinde før

I DAG BEFINDER DE FLESTE KRISTNE SIG I AFRIKA OG ASIEN, VISER NY RAPPORT, DER FORUDSER 3,3 MILLIARDER KRISTNE PÅ VERDENSPLAN I 2050.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** PEXELS.COM

Ifølge en ny rapport, udarbejdet af center for studiet af global kristendom, er kristendommen globalt set i vækst. Antallet af kristne vokser 1,18 procent hurtigere end den globale befolkningsvækst.

Rapporten fastslår samtidig, at antallet af ateister på verdensplan er faldet fra 165 millioner i 1970 til 149 millioner i dag.

Kristendommen er stadig den største religion i verden med 2,6 milliarder tilhængere. En stigning på 600 millioner siden 2000. Rapporten forudser, at der vil være 3,3 milliarder kristne i 2050.

Katolikker udgør stadig den største andel af kristne på verdensplan, men det er samtidig også en af de grupper, som oplever den mindste vækst. Det er de evangelikale og pentekostale kristne som lige nu oplever den største fremgang. I 1990 var der kun under en million pentekostale på verdensplan, og det forventes at være vokset til 1 milliard inden 2050.

HVER FJERDE KRISTNE LEVER I AFRIKA

Kirken oplever generelt i tilbagegang i Vesten, mens man i Afrika og Kina finder de fleste kristne i verden. Mere end en fjerdedel af verdens kristne befinder sig på det afrikanske kontinent.

Kristendommens udvikling har gjort, at de kristne er blevet spredt mere ud globalt, hvilket betyder, at flere ikke-kristne i dag kender en kristen end førhen. Procentvis er andelen af unåede mennesker i verden faldet fra 54,3 procent siden 1990.

HYLDEST FRA KLF TIL SANGPROGRAM I P2

I september har KLF – Kirke og Medier givet månedens buket til Kathrine Muff og Mathias Hammer for programmet *Sangbogen*, der sendes på P2.

"*Sangbogen* er uge efter uge inspirerende og fyldt med en smittende sangglæde. I programmet hyldes musikken i bredeste forstand, og derfor fortjener programmet Buketten fra KLF, Kirke & Medier," begrunder generalsekretær Mikael Arendt Laursen.

Han fremhæver som et højdepunkt en særlig udgave af programmet, der blev sendt langfredag og havde påsken som tema.

"I to timer spillede programmets værter skønne påskesange og -salmer."

ØGET TILGÆNGELIGHED TIL BERØMT FORFATTER

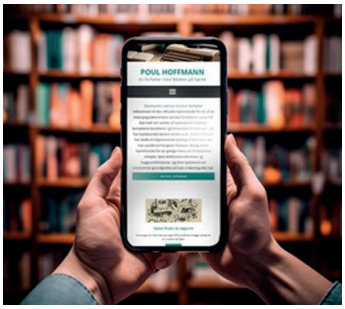

Hjemmesiden poulhoffmann.dk er ved at blive opdateret. På siden er en samlet oversigt over alt, hvad den nu afdøde forfatter Poul Hoffmann har skrevet og udgivet af skønlitteratur og større essays.

"Målet er, at endnu flere læsere får øjnene op for denne dybt relevante forfatter og mange af hans spændende og højt litterære værker," fortæller Peter Nissen, der er med i redaktionsgruppen og ansat som afdelingsmissionær i LM i Sønderjylland-Fyn.

>
72 procent af danskerne går ind for aktiv dødshjælp, men både Det Etiske Råd og Kristelig Lægeforening er imod.

LIVETS BEGYNDELSE OG AFSLUTNING ER **TIL DEBAT**

RETTEN TIL LIV KRITISERER ANBEFALINGEN OM AT HÆVE ABORTGRÆNSEN. KRISTELIG LÆGEFORENING ER DOG LETTEDE OVER, AT **DET ETISKE RÅD FRARÅDER AKTIV DØDSHJÆLP.**

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** JAZZ42 / ISTOCKPHOTO

Efter et flertal i Det Etiske Råd anbefalede at rykke grænsen for den frie abort fra 12. uge til 18. uge, er diskussionen om abortgrænsen blevet debatteret i de danske medier. Det Etiske Råds anbefaling kom lige op til Folketingets åbning. I den forbindelse udtalte statsminister Mette Frederiksen til BT: "Jeg er hardcore tilhænger af rettigheder til piger og kvinder, når det kommer til abort, men jeg vil også gerne have, at det er noget, vi kan samarbejde om i Folketinget,"

Allerede inden rådets 76 sider lange rapport udkom, havde et andet af regeringspartierne, Moderaterne, været fortalere for, at abortgrænsen skulle hæves.

Venstre har derimod "ingen planer om at ændre på den nuværende abortgrænse", fortæller indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde.

FOLKEKIRKENS PRÆSTER ER DELTE

Kommunikationssekretær Kerstin Hoffmann skriver på Retten til liv's hjemmeside i forbindelse med Det Etiske Råds nye anbefaling, at det undrer organisationen, at rådet ser det som sin opgave at "indskrænke beskyttelsen omkring det sårbare ufødte menneske yderligere".

Hun påpeger, at anbefalingen har lagt stor vægt på fosterets manglende levedygtighed.

"Men hvordan kan et menneskes værdi afhænge af noget så variabelt som aktuel fødselsteknologi?" spørger hun.

Kristeligt Dagblad har spurgt præster fra den danske folkekirke om, hvad de mener om at hæve grænsen for den frie abort i Danmark. Og her er meningerne delte. Størstedelen af de adspurgte præster mener dog ikke, at bibelvers kan bruges til at argumentere teologisk om emnet.

FRARÅDER AKTIV DØDSHJÆLP, MENS BEFOLKNINGEN STØTTER LEGALISERING

Godt en uge efter anbefalingen om at hæve grænsen for abort, frarådte Det Etiske Råd at gøre aktiv dødshjælp lovlig i Danmark.

16 ud af 17 medlemmer i rådet mener ikke, der skal indføres aktiv dødshjælp. Et borgerforslag fik i maj de 50.000 underskrifter, som gør, at Folketinget skal stem-

me om sagen. Det er på den baggrund, Det Etiske Råd giver sin mening til kende.

En meningsmåling foretaget af Epinion viser, at 72 procent af danskerne mener, at aktiv dødshjælp skal tillades. Og statsminister Mette Frederiksen har udtalt, at hun "i lighed med et stort flertal af danskerne personligt er meget stærk tilhænger af, at vi får indført aktiv dødshjælp i Danmark."

Kristelig Lægeforening skrev i forbindelse med Det Etiske Råds udmelding i en pressemeddelelse, at man var lettet over udmeldingen, men samtidig var bekymret for, at folketingets politikere vil se bort fra den.

Til *Tro og Mission* udtaler Hans Holmgaard fra Kristelig Lægeforening, at "hvis man indfører aktiv dødshjælp i Danmark, vil de, som ikke ønsker aktiv dødshjælp, ikke kunne blive fri for at tage stilling til muligheden for aktiv dødshjælp." Ifølge ham vil en legalisering være særligt problematisk i forhold til dem, som føler sig som en belastning for både pårørende og samfundet. ■

LM TILBYDER FÆLLESSKAB FOR **DEMENSRAMTE**

RUTH NØRGAARD, FORMAND FOR STYREGRUPPEN FOR DEMENSPROJEKTET

En styregruppe arbejder – med opbakning fra LM's Landsstyrelse – på at føre demensprojektet "Livet med demens ... med håb – mod håb" ud i livet.

Som kristne lever vi livet og gennemlever smerterne i livet i et fantastisk perspektiv; nemlig i troen og håbet om det evige liv!

Dette fantastiske håb ønsker vi med projektet at formidle til demensramte mennesker i vores fællesskab i LM. At give sjælesorg og åndelig hjælp.

Men vi ønsker også at hjælpe demensramte mennesker til at leve livet her og nu og i al den tid, Gud giver os. Vi ønsker at støtte op om demensramte mennesker, formidle og inspirere til gode samværsformer og aktiviteter målrettet disse familier – så vi også giver håb om gode oplevelser og til fortsat at kunne opleve at være en del af et kristent fællesskab.

Helt konkret arbejder vi med i oktober 2024 at arrangere en mini-højskole for par, hvor én af parterne er ramt af en demenssygdom. Vi arbejder med et program, hvor demensundervisning, hjælp og rådgivning vil gå hånd i hånd med meningsfyldte aktiviteter, sang/musik og liturgiske andagter.

Nærmere info med program, økonomi, praktiske oplysninger med mere kommer senere.

På nuværende tidspunkt er demensprojektet ikke en del af LM's budget og vil derfor være afhængig af fondsbevillinger og gaver for at kunne holde egenbetalingen på et rimeligt niveau.

Én miniferie (eller to) om året vil selvsagt ikke kunne tilgodese alle behov, som disse trængte mennesker står i!

Vores vision er også at kunne inspirere til og støtte op om målrettede tiltag, så det diakonale og sjælesørgeriske må få større plads i de lokale kredse. At man rækker livshjælp og troshjælp til demensramte mennesker.

Har ovennævnte affødt spørgsmål, givet klarhed over udækkede behov eller inspireret til gode idéer eller andet, er man velkommen til at rette henvendelse til mig, ligesom jeg også stiller mig til rådighed i lokale kredse for foredrag/møder med demenstema.

Kontakt mig på ruth@galsted.dk eller 29335660.

DORTE SIG LEERGAARD
LANDSLEDER I ELN
LANDSLEDER@LUTHERSK-NETVAERK.DK

ISRAEL ER IKKE GLEMT AF GUD

Lørdag morgen den 7. oktober væltede raketterne ind over Israel.

Mænd og kvinder og børn blev slagtet. I skrivende stund – krigens dag tre – er mindst 800 israelere meldt omkommet og langt flere sårede.

Jeg ved ikke, hvordan det ender. Jeg ved, at israelerne vil slå hårdt igen. Jeg ved, de vil begå fejl. Jeg ved, de er mennesker. Men jeg holder med Israel.

Allermest holder jeg af Israel og med Israel, fordi Gud handler i historien og holder sit løfte. Det er forlænget bibelhistorie, når der sker noget i Israel.

Da jeg første gang sang *Abraham sad i Mamrelund*, flyttede Israels historie ind.

Om aftenen kunne man – selv på nattehimlen over Skjern – se løftet til Abraham i tusindvis og tusindvis af stjerner. Og man var selv en lille smule del af historien.

Senere kom Isak og Jakob til. Og Josef og Moses og Josva og Samson og Ruth og Hanna og David og kongerne og profeterne og … Alle heltene, som gjorde, hvad Gud sagde, når de altså ikke lige gjorde, hvad Gud havde sagt, at de ikke skulle. Det var mærkeligt – og genkendeligt.

Endnu senere dæmrede det, at Israels folk var udvalgt. At Gud var trofast. At han knyttede sin store frelsesplan til helte, der også var feje, svigefulde og bedrageriske. Alle som én. Lige ind til den dag, hvor Gud selv blev menneske og fuldendte planen.

Og i mellemtider, når angst lukkede ned for tro, var det alligevel muligt at råbe til Gud. Ikke en hvem som helst-gud, men Abraham, Isak og Jakobs Gud. Fordi han var virkelig, uadskillelig fra historien. Det handlede ikke om at tro, men om at se.

Gud svigter ikke sit folk. Det så vi. End ikke gennem uendelige århundreders landflygtighed og holocaust var Israel glemt. Han førte Abraham, Isak og Jakobs børn tilbage til det land, han havde lovet dem. Tilbage til Israel. Staten Israel blev til og blev et hjem for mere end halvdelen af jordens jøder. Det er et under for øjnene af os.

Nu er der igen krig. Med forfærdelse registrerer vi, hvordan livet bliver flået i stykker på begge sider af krigen. Er Gud i det? Det kan eller tør jeg ikke svare på. Men jeg ved, hvad han lovede Abraham. Og jeg ved, hvad han siger til os:

Bed om Jerusalems fred!

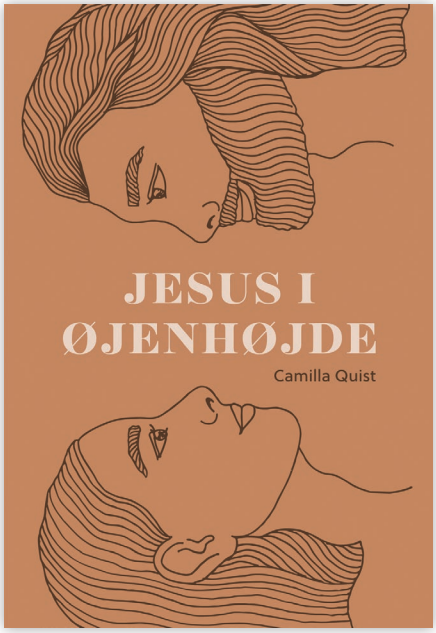

CAMILLA QUIST:
JESUS I ØJENHØJDE
LOHSE 2023
216 SIDER – 199,95 KRONER

I *Jesus i Øjenhøjde* af Camilla Quist møder læseren en ærlig og autentisk fortælling om livet og troen. Bogen inviterer os ind i forfatterens personlige oplevelser og udfordringer som kristen, hvilket gør det muligt at spejle sig i de spørgsmål, hun rejser.

Camilla Quists skrivestil er bemærkelsesværdig for sin enkelhed og ægthed. Hun formår at udtrykke komplekse tanker og følelser på en letforståelig måde, hvilket gør bogen tilgængelig for et bredt publikum. Hendes sprogbrug er klar og direkte, hvilket skaber en tæt forbindelse mellem forfatter og læser. Dette gør det nemt at engagere sig i hendes personlige refleksioner og oplevelser.

Bogen berører dybtgående spørgsmål, som jeg vil mene, appellerer til ethvert menneske, men måske især til de unge og til dig, der står med spørgs-

En praktisk guide til at leve som kristen

EN ÆRLIG OG INSPIRERENDE BOG, DER APPELLERER TIL ENHVER, DER SØGER DYBERE FORSTÅELSE AF TRO OG ØNSKER AT SE VERDEN OG SIG SELV MED JESU KÆRLIGE ØJNE, MENER ANMELDER.

ANMELDELSE NICOLAI ØSTREM FRIS

mål til, hvad det vil sige at være kristen. Den udforsker troen på Gud, meningen med livet, ondskab i verden, troen og tvivlen på Guds eksistens.

Samtidig giver den nuancerede perspektiver på emner som sex og alkohol med et bibelsk grundlag. Bogen inspirerer til videre søgen efter viden og giver indsigt i livets generelle kompleksitet og livet som kristen med alle dets facetter af tvivl, glæde, frisættelse og meget mere.

BLIVER IKKE PÅ ET TEORETISK NIVEAU

Jesus i Øjenhøjde formår at skabe et nærvær og et åbent rum for refleksion. Især kapitlerne om at elske andre og at elske sig selv gjorde indtryk på mig. Her præsenteres Guds kærlighed på en måde, der inviterer til at se sig selv og andre med hans kærlige øjne.

Det er så nærliggende for mig at se min værdi i sammenligning med udvalgte kvaliteter hos andre mennesker, og derfor var det befriende og forfriskende for mig at læse disse kapitler. Camilla Quist deler ærligt sine egne udfordringer med at elske sig selv, hvilket jeg tror, mange vil kunne relatere til.

En særlig styrke ved *Jesus i Øjenhøjde* er, at den ikke kun forbliver på et teoretisk niveau, men også leverer praktisk vejledning og håndgribelige råd til dagligdagen. Bogen indeholder sider, hvor Camilla Quist deler konkrete tiltag og anbefalinger, læseren kan implementere i sit eget liv.

> Det var befriende og forfriskende for mig at læse kapitlerne om at elske andre og elske sig selv.

Disse præcise vejledninger gør bogen endnu mere værdifuld, da de giver læserne redskaber til handlinger og valg i hverdagen. Det er disse praktiske elementer, der gør *Jesus i Øjenhøjde* til mere end bare en tankevækkende læseoplevelse, men også til en praktisk guide til at leve et liv i overensstemmelse med de værdier og budskaber, der formidles.

Jesus i Øjenhøjde er en berigende læseoplevelse, der inviterer læseren til at reflektere over vigtige livsspørgsmål og udfordringer ved troen. Denne ærlige og inspirerende bog vil appellere til enhver, der søger dybere forståelse af tro og ønsker at se verden og sig selv med Jesu kærlige øjne. ■

NICOLAI ØSTREM FRIS
EFTERSKOLELÆRER
NICFRIIS@GMAIL.COM

KRISTNE BØR ENGAGERE SIG I DEN TEKNOLOGISKE UDVIKLING

JESPER NOER, DER TIL DAGLIG ARBEJDER MED MEDIER, ER FORBLØFFET OVER, HVAD KUNSTIG INTELLIGENS ER BLEVET I STAND TIL AT GØRE. HAN MENER, DET VIL FÅ STORE KONSEKVENSER FOR VORES LIV, OG OPFORDRER TIL AT **FØLGE MED, SÅ UDVIKLINGEN IKKE STORMER AFSTED UDEN KIRKEN.**

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** JOSHUA NOER, JESPER NOER

<

For at oplyse folk om kunstig intelligens tager Jesper ud på skoler og virksomheder for at fortælle om fordele og ulemper ved udviklingen.

+

Kunstig intelligens hedder Artificial Intelligence på engelsk. Deraf kommer forkortelsen AI.

Når hans kammerater legede eller spillede computerspil, sad Jesper og redigerede billeder i Photoshop. 42-årige Jesper Noer fra Kolding har altid været optaget af det kreative og fundet glæde i at dykke ned i forskellige programmer og finde ud af, hvad de kan.

Han er autodidakt fotograf og arbejder med både hjemmeside- og videoproduktion. Hans mål er at levere noget, som er på højde med den generelle standard, og som han selv kan være stolt over. Egentlig troede Jesper, at han skulle være missionær og rejse ud. Men det er blevet klart for ham, at hans evner er bedre brugt hjemme i Danmark, hvor han blandt andet arbejder som kommunikations- og mediemedarbejder i Norea Radio Danmark, som arbejder med mediemission.

FORTÆLLER OM KUNSTIG INTELLIGENS

Jesper begyndte for alvor at teste og fordybe sig i kunstig intelligens for to år siden, da han fik adgang til en tidlig (beta) version af GPT – det, der sidenhen kom til at hedde ChatGPT. Men inden da havde han i flere år fulgt med fra sidelinjen og blandt andet læst diverse afhandlinger om emnet.

Efter Jesper har fået øje på mulighederne i kunstig intelligens, er han blevet forbløffet over den udvikling, der er sket bare inden for de seneste få år.

"Det er helt vildt, hvor meget der er sket, og det vil få store konsekvenser for vores arbejdsliv," siger han.

Eksperter inden for kunstig intelligens sammenligner betydningen af den seneste udvikling inden for feltet med internettets fremkomst og den industrielle revolution.

"Folk kan dog være ret blanke på det. Det er, som om mange går med ploven efter hesten og ikke har opdaget traktorerne, som står på marken," siger Jesper.

Så for at oplyse folk om kunstig intelligens tager han ud på skoler og i virksomheder for at fortælle om fordelene og ulemperne ved udviklingen.

KIRKEN SKAL MED PÅ BEATET

Jesper mener, at kristne i forhold til kunstig intelligens bør være risikovillige og gå med på udviklingen, velvidende at det, som var nyt i går, kan være forældet i morgen.

"Kristne er generelt meget traditionsbundne og måske lidt bange og kritiske over for de ting, som samfundet bringer på banen. Og AI kan helt sikkert bruges til noget skidt, men hvis vi som kristne involverer os, kan vi være med til at føre det i en bedre retning," mener han og påpeger, at det arbejde, som kunstig intelligens kan udføre i forbindelse med oversættelse, kan være en vigtig faktor, når det kommer til formidling af evangeliet til forskellige sprog.

Men kunstig intelligens har også nogle bagsider, vi bør være opmærksomme på, understreger han. Særligt hvis de kristne ikke er med fra starten.

"I så fald vil kunstig intelligens give verdslige organisationer og virksomheder et kæmpe forspring i forhold til effektivitet, og det vil automatisk svække den kristne dagsorden," påpeger Jesper.

"En anden fare er, at den kunstige intelligens får sin viden og dermed sine værdier fra det, der ligger på internettet. Og hvis det præges af en særlig ideologi, vil det kunne påvirke det arbejde, som den kunstige intelligens udfører."

AI KAN FRIGØRE TID TIL DET VIGTIGE

For at få kristne involveret i brugen af kunstig intelligens har han lavet en hjemmeside henvendt til mindre kommunikationsteams i krist-

<

Jesper har lavet en hjemmeside, som ved hjælp af kunstig intelligens kan bearbejde tekster på få sekunder.

»

AI kan helt sikkert bruges til noget skidt, men hvis vi som kristne involverer os, kan vi være med til at føre det i en bedre retning.

ne organisationer og andre NGO'er.

"Ved hjælp af kunstig intelligens kan mindre kommunikationsteams faktisk komme op og konkurrere med større virksomheder. Selvom man kun har få resurser, hvilket kendetegner mange kristne foretagender, og derfor har færre ansat, kan man bruge kunstig intelligens til at tage sig af de mere tidskrævende opgaver," påpeger Jesper.

På Jespers nye hjemmeside omformer.dk kan kunstig intelligens hjælpe med at læse korrektur på ens tekster, omdanne artikler til facebook-opslag eller nyhedsmails. Den kan også transskribere lydfiler og generere forslag til overskrifter til den tekst, man har skrevet. Alt sammen inden for få sekunder.

"På den måde frigøres der tid til at kunne gøre det vigtige, så man kan koncentrere sig om sin kerneopgave."

FRA AFHANDLING TIL PODCAST

Ifølge Jesper selv bruger han alle sine vågne timer, når han ikke er på arbejde, på at kigge på, hvad der sker inden for kunstig intelligens.

Men udviklingen går uhyggeligt stærkt, og det er nærmest umuligt at følge med. Derfor udnytter Jesper kunstig intelligens til at kunne følge med. AI-services kan forkorte artiklerne og lave dem om til lyd, så han kan høre de vigtigste pointer fra teksterne på vej på arbejde. Han kan sågar få kunstig intelligens til at præsentere indholdet som et podcast-afsnit, hvor to personer taler sammen, så det bliver lidt nemmere at tygge. ▪

LogosMedia | 132 sider | 149,95 kr.

BIBELDAGBOG TIL LUKAS-EVANGELIET

Bibellæseplan og personlig dagbog i ét med plads til at skrive og tegne lige det, du tænker på.

»Hvis man kender til kampen for at integrere bøn og bibel i hverdagen, så er der her hjælp og inspiration at hente i denne bog.«

BIBELLÆSER-RINGEN

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

Juridisk konsulent

– til arbejdsgiverforening med mening

Vi kan tilbyde:

- afvekslende, udfordrende og udviklende arbejdsopgaver indenfor kollektiv og individuel arbejdsret
- gode arbejdsforhold og et særdeles godt kollegialt fællesskab i en værdibåret organisation
- et uformelt, humoristisk arbejdsmiljø præget af et positivt kristent livs- og menneskesyn
- et meningsfyldt arbejde, hvor du kan gøre en afgørende forskel for vores medlemmer

Opgaver

Dine opgaver kommer til at bestå i servicering af vores medlemsvirksomheder inden for ansættelses- og arbejdsret. Dvs. rådgivning, juridisk sagsbehandling, deltagelse i forhandling, undervisning og vejledning..

Se mere på ka.dk/ledigestillinger
Tiltrædelse hurtigst muligt.
Ansøgningsfrist: 30. oktober 2023.

HOVEDORG.

KA HOVEDORGANISATION
- PLADS TIL SELVSTÆNDIGE TANKER

Alsvej 7, DK-8940 Randers SV
Tlf.: 82 132 132
www.ka.dk

Hedemølle Efterskole søger en køkkenleder, der kan lede et køkken i udvikling

Vi tænker, at du:

- Kan lave mad der smager godt og får smilet frem hos os, der spiser
- Har lyst til at være leder og lyst til at gå forrest
- Vil være med i hele efterskolelivet med alle dets facetter og har lyst til at bidrage i hverdagen

Vi tilbyder:

- En hverdag du i høj grad kan forme ud fra dine visioner om et godt køkken
- Et job i et køkken – men også et job i et stærkt efterskolefællesskab

Tiltrædelse: 1. januar 2024 eller efter aftale

Ansøgningsfrist mandag den 13. november kl. 12.00

Læs mere på www.hedemølle.dk

#SammenOmMadfællesskab

hedemølle efterskole

MISSION AFRIKA GENBRUG SØGER

LOGISTIKCENTER KOORDINATOR

NOVEMBER 18

Har du lyst til at varetage den overordnede koordinering af vores logistikcenter? Vil du være med til at optimere vareflowet til vores butikker?

Du bliver en del af Mission Afrika Genbrug, som består af en leder og 6 teammedlemmer med forskellige opgaver og kompetenceområder. Derudover er vi en del af det samlede Mission Afrika.

Dine opgaver og ansvarsområder

- Etablering og koordinering af logistikcenter og vare-supply-linjer.
- Logistik og planlægningsopgaver i forbindelse med redesign, flytninger og åbning af nye butikker.

Vores ønsker til dig

- Koordinering og optimering er naturligt for dig.
- Du har hænderne godt skruet på og kan tage fat.
- Du har erfaring med ledelse af frivillige.
- Du er imødekommende og positiv i mødet med mennesker.
- Du deler vores værdigrundlag og har et indgående kendskab til det danske kirkeliv.

Tiltrædelse: 1/1 2024 eller efter aftale.
Arbejdssted: Mission Afrika, Viaduktvej 5, 8260 Viby.
Ansøgningsfrist: Frist d. 18. november. Se mere:
Missionafrika.dk/logistikcenterkoordinator

MISSION AFRIKA Genbrug

BIBEL LÆSER RINGEN

PODCAST FRA

BibelBreak

EN BIBELÅBNER TIL ØRENE – OG HJERTET

Lærer søges til vikariat på Skjern Kristne Friskole

Vi søger pr. 1. januar 2024 en lærer til et vikariat på ca. 85%. Vikariatet er fra 1. januar til 30 juni 2024.

Vi har brug for en lærer, der kan undervise i følgende fag: Naturfag i 8AB, matematik 4A., natur-og teknologi i 5AB, H/D i 5AB og 7AB.

Læs mere på www.skrif.dk.

SKJERN KRISTNE FRISKOLE

HERAGÅRDEN

Heragården er et botilbud for dig med autisme, der ønsker et meningsfuldt liv

Vi arbejder ud fra det kristne livs- og menneskesyn

Heragården | Koustrup Alle 15B | Lind | 7400 Herning | +45 96 27 31 00 | post@heragaarden.dk | Heragaarden.dk

GIV TRO & MISSION SOM GAVE

LÆS MERE PÅ TROOGMISSION.DK

KUN 225 KR. FOR ET ÅR

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening.
Foreningen er udbyttebetalende og har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:

Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Wejse: 26 83 37 44

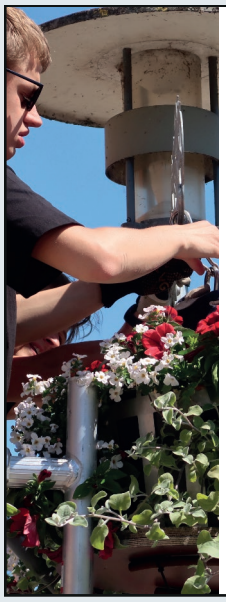

LivogJob Fonden

LivogJob er er for unge med særlige behov, hvor vi har:

- STU uddannelse
- Beskyttet beskæftigelse
- Botilbud med 16 pladser for 17-30-årige
- Tilgængelighed for alle
- Et kristent værdigrundlag og en kristen etik
- Fokus på at bidrage til lokalområdet

Se mere på livogjob.dk eller ring 54441705

Lejligheder i Aarhus

Solrig altan og lynhurtigt fibernet

Gratis parkering og delebil

Gratis nyttehave og plads til husdyr

Hejredalsparken.dk
Vi har bolgerne – Kom med din hverdag

Priser fra 6.480 kr.

penta byg a|s

HOVED- OG TOTALENTREPRISER

pentabyg.dk

TRO & MISSION
Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dlm@dlm.dk / 48 20 76 60
www.dlm.dk

TRYK
Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR
Morten Holgård Tychsen
mht@dlm.dk / 28 95 65 03

REDAKTION
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på tm@dlm.dk / 48 20 76 80.
Magasinets indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT
Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 550 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under 30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

ANNONCER
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 31.oktober 2023.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER
Tro & Mission nr. 14/2023 udkommer 10. november.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE
4. kvartal 2023: T&M-4kvt2023
3. kvartal 2023: T&M-3kvt2023

STØT LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

REBEKKA ZOLL LANDKILDEHUS
MISSIONSKONSULENT
RZL@DLM.DK

JEG SER FREM TIL AT MØDE **MANGE UNGE PÅ MISSION23**

Hvad laver du lige for tiden?
Jeg arbejder med tildeling af nærkontaktkredse til et missionærpar, der rejser ud i det nye år.

Derudover har jeg netop deltaget i missionærkonferencen i Tanzania, hvor jeg holdt et oplæg om kulturforståelse. Det var godt at være samlet.

Hvad er dine planer for den kommende tid?
Den 17.-19. november er der Mission23, hvor jeg har forskellige opgaver. Jeg håber, der kommer mange deltagere.

Derudover er jeg engageret i et dialogprojekt med en gruppe egyptiske unge. De kommer på besøg i Danmark til november, så det er vi i gang med at planlægge.

Er der noget, som har glædet dig særligt på det seneste?
Som tværkulturel teamleder glæder det mig at lytte til rejseoplevelser fra de tværkulturelle konsulenter Enok Sørensen og Else Wiwe, der var i Tanzania i august for at undervise i bibelstudiematerialet Al Massira. Flere muslimer kommer til tro, fordi de har mødt Jesus gennem et Al Massira-forløb.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?
At vi må finde en missionær til nybrudsarbejdet i Peru. Bed også for den lutherske kirke, IEL-P, som LM samarbejder med. Bed for kirkens økonomi og for dens uddannelse af præster.

Hvad laver du i fritiden?
Jeg kan godt lide at læse bøger. Jeg har lige læst *Falske sandheder i livet* af filosoffen Morten Albæk. I den skriver han, at man aldrig må gå på kompromis med sin frihed, og han skriver også, at der ligger noget smukt i at begrænse os for at yde omsorg for mennesker omkring os.

Derudover spiller jeg gerne et brætspil med min mand, Anders.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?
2 Kor 2,13: "Er vi utro, forbliver han dog tro, thi fornægte sig selv kan han ikke". Det vers har været en stor trøst i mit trosliv.

TRO & MISSION
INDUSTRIVÆNGET 40
3400 HILLERØD

FOTO: ISTOCKPHOTO

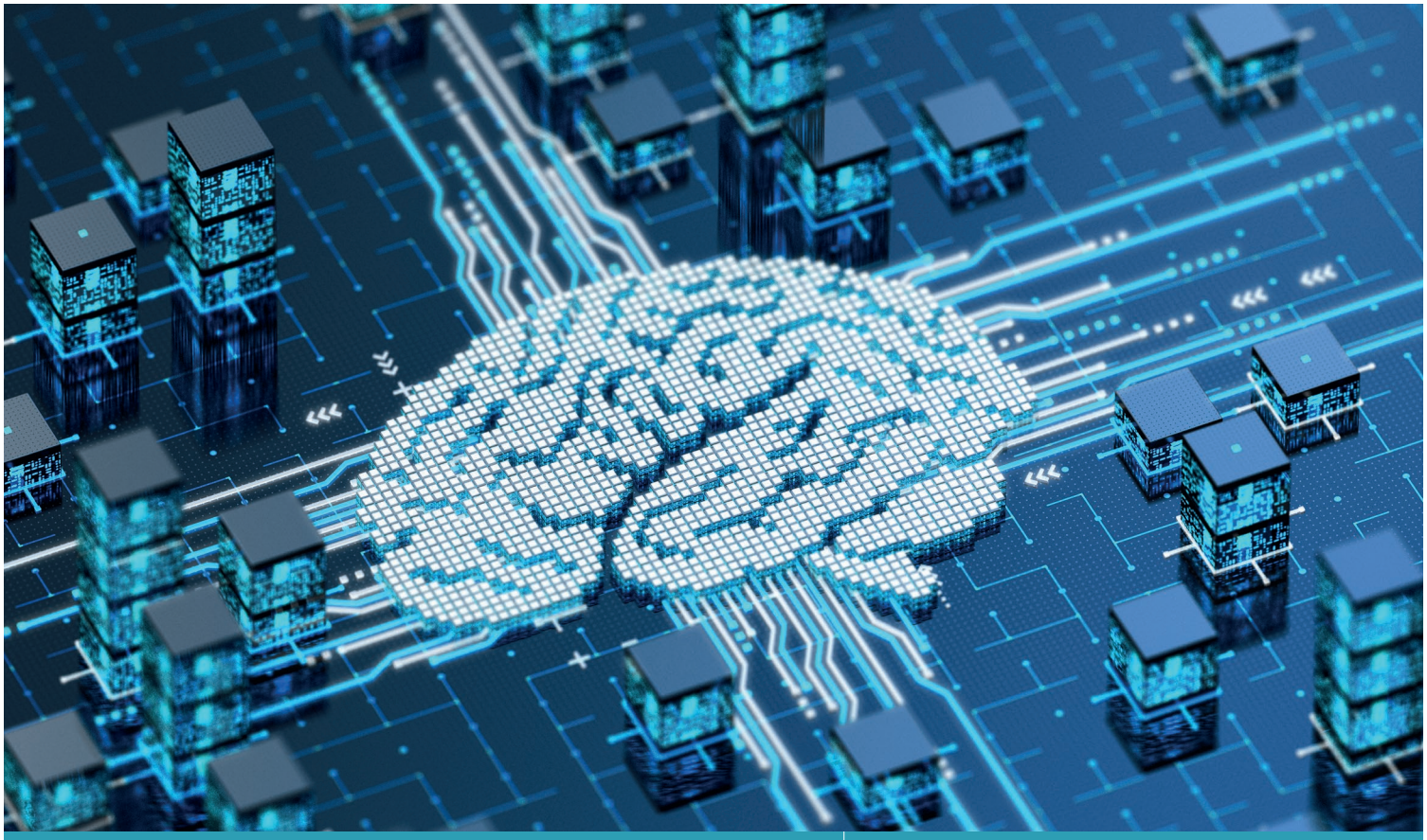

» **Guds ord er den fælles målestok, og så betyder det ikke noget, om prædikanten har fået sin inspiration fra en tyk bog, en gammel dame eller en maskine.**

MICHAEL AGERBO MØRCH, SIDE 25

TEMA: **KUNSTIG INTELLIGENS**

Kunstig intelligens er komplekst stof, og udviklingen buldrer for tiden afsted, så det kan være vanskeligt at følge med.

Alligevel må vi gøre, hvad vi kan for at være på højde med udviklingen og ikke sakke bagud. For vi er kaldet til at være "i verden" – forsøge at forstå den og være engageret i den.

Men den teknologiske udvikling byder også på mange udfordringer – særligt i forhold til sandhedsbegrebet. Her må vi huske, at vi kender ham, som er Sandheden.